

Univerzita Karlova

Filozofická fakulta

Ústav hudební vědy

Autoreferát disertační práce

Mgr. et Mgr. Kateřina Nová

Druhý život Antonína Dvořáka. Recepce života a díla skladatele v letech 1938–1954

The second life of Antonín Dvořák.
The reception of life and work of the composer during 1938–1954

Vedoucí práce prof. PhDr. Jarmila Gabrielová, CSc.

2024

Obsah

1	ÚVOD	1
1.1	<i>Slovo úvodem</i>	1
1.2	<i>Stav bádání</i>	3
1.3	<i>Prameny, metody</i>	8
2	KULTURNÍ POLITIKA	10
2.1	<i>Několik historických dat úvodem</i>	10
2.2	<i>Co je to kulturní politika?</i>	14
2.3	<i>Kulturní politika 2. republiky</i>	16
2.4	<i>Ambivalence kulturního života za protektorátu</i>	16
2.4.1	<i>První etapa: Inter arma silent musae? Útěk ke kultuře</i>	20
2.4.2	<i>Druhá etapa: „pod mocnou ochranou Říše“</i>	28
2.5	<i>Kulturní politika po únoru 1948</i>	37
2.5.1	<i>1945–1948</i>	37
2.5.2	<i>Únor 1948–1954</i>	39
2.5.3	<i>Postava Otakara Šourka</i>	48
3	VÝZNAMNÉ HUDEBNÍ (A) DVOŘÁKOVSKÉ AKCE	53
3.1	<i>Pražský hudební máj 1939</i>	53
3.2	<i>Český hudební máj 1940</i>	55
3.3	<i>Dvořákův jubilejní rok 1941</i>	59
3.4	<i>Pražský hudební máj 1942</i>	69
3.5	<i>Český hudební máj 1943</i>	71
3.6	<i>Oslavy 1944</i>	73
3.7	<i>Oslavy 1951</i>	75
3.8	<i>„Dvořákovský“ rok 1954</i>	78
3.8.1	<i>Světová rada míru</i>	78
3.8.2	<i>Světové oslavy</i>	80
3.8.3	<i>Rok české hudby</i>	82
3.8.4	<i>Souborné vydání děl Antonína Dvořáka</i>	83
3.8.5	<i>Mezinárodní konference o díle Antonína Dvořáka</i>	84
4	ANTONÍN DVOŘÁK V REPERTOÁRU PŘEDNÍCH TĚLES	89
4.1	<i>Národní divadlo</i>	89
4.2	<i>Česká filharmonie a Pražské jaro</i>	110
5	ANTONÍN DVOŘÁK A PROPAGANDA	127
5.1	<i>Druhý život Antonína Dvořáka v době Protektorátu Čechy a Morava (1939–1945)</i>	128
5.1.1	<i>Antonín Dvořák jako reprezentant národa</i>	130
5.1.2	<i>Antonín Dvořák ve světle nacistické hudební estetiky a kritiky</i>	138

5.2	<i>Antonín Dvořák z pohledu estetiky socialistického realismu</i>	153
5.2.1	Mezi Východem a Západem: Třetí republika	154
5.2.2	Zdeněk Nejedlý a revize (nejen) jeho postojů k Antonínu Dvořákovi	155
5.2.3	Antonín Dvořák v kontextu estetiky socialistického realismu – úvod	161
5.2.4	Antonín Dvořák a jeho vztah k předním dobovým politickým reprezentantům	171
5.2.5	Antonín Dvořák – skladatel absolutní či programní hudby?	178
5.2.6	Antonín Dvořák a Bedřich Smetana	180
5.2.7	Antonín Dvořák a víra	188
5.2.8	Reinterpretace vybraných skladeb, revize umělecké interpretace	190
5.3	<i>Cenzurní zásahy</i>	197
6	ZÁVĚR	214
7	SEZNAM LITERATURY A PRAMENŮ	218
	<i>Literatura</i>	218
	Knižní publikace, sborníky	218
	Studie, články, vysokoškolské kvalifikační práce	227
	<i>Hudebniny</i>	232
	<i>Prameny</i>	232
8	OBRAZOVÉ PŘÍLOHY	234

Úvod (kap. 1)

Antonín Dvořák patří k světově nejznámějším českým hudebním skladatelům, jeho skladby jsou kmenovou součástí repertoáru českých i světových těles. Navzdory tomuto jasnému faktu má však znalost skladatelova života a díla i jeho recepce stále mezery, ačkoliv se tématem v minulých dobách i v současnosti zabývala a zabývá celá řada českých i zahraničních badatelek a badatelů. Na poli recepce skladatelova díla výzkum povětšinou ustrnul u tzv. bojů o Dvořáka, téměř neexistuje výzkum recepce Dvořákovy hudby v českých zemích dále než do prvních 20 let 20. století – od tohoto historického bodu dál je již pouze fragmentární.

Předkládaná disertační práce si klade za úkol sledovat recepci života a díla Antonína Dvořáka v letech 1938–1954 z perspektivy společensko-politické, všimnout si její návaznosti na dobovou propagandu a rozpoznat a definovat společenskou úlohu Dvořákovy hudby, jež jí vládnoucí ideologie přisoudila. Život a dílo Antonína Dvořáka sledujeme především optikou tzv. „druhého“ života velkých osobností. Hlavními tématy jsou funkce hudby v daném období, struktura hudební kultury, a ve velké míře institucionální zázemí provozování hudby. Významnou roli zde hraje zasazení hudebních dějů do obecně historického kontextu (a to jak do tzv. „velkých“ dějin, tak také do dějin každodennosti). Hudební dílo a hudební událost chápeme jako svého druhu texty, znakové konstrukty, jež se snažíme číst, dekódovat jejich významy a interpretovat je. Stejně tak můžeme chápat umění či jeho dílčí, konkrétní produkci – např. koncert, jako svého druhu komunikaci. Velký důraz klademe na definování a analýzu ideologického a propagandistického využití Dvořákova života a díla.

Snažíme se postihnout obecnější mechanismy hudební kultury a její socializační funkce, kulturní politiky i symboličnosti Dvořákovy hudby v dané době. Je nutné mít na zřeteli kulturně-politickou zatíženost Dvořákovy hudby a její ideologizaci, zajímá nás proměna skladatelova obrazu, základních témat, které byly v souvislosti s Dvořákovou hudbou vyzdvihovány. V obou sledovaných režimech zastávala Dvořákova hudba i jeho životní příběh přesvědčovací funkci. Docházelo zde k emblematické redukci, ideologizaci a politizaci.

O tom, že Dvořákova hudba byla živou a aktuální součástí života české společnosti v těžkých časech nacistické okupace, svědčí již jen prostý výčet důležitých kulturních událostí, spojených se jménem Antonína Dvořáka v námi sledovaném období. Dvořákova hudba tvořila zásadní část velkých hudebních událostí, jako byly Pražský hudební máj v roce 1939 či Český hudební máj o rok později. Celý rok 1941 byl potom věnován formou doslova tisíců koncertů, oslav, výstav a přednášek skladatelově jubileu. Během protektorátních let vyšly desítky knižních publikací, věnovaných skladateli, jeho hudba vycházela na gramofonových deskách. Po komunistickém převratu v roce 1948 dvořákovské aktivity neutichly, ba naopak. V roce 1951 celá republika slavila 110. výročí narození skladatele. Došlo k založení festivalu Dvořákův Turnov a Sychrov, veřejnosti bylo zpřístupněno Muzeum A. Dvořáka v Praze a Památník A. Dvořáka v Nelahozevsi. V roce 1954, v roce, kdy naše pozorování končíme, spustilo Státní nakladatelství krásné literatury, hudby a umění ve spolupráci s předními odborníky rozsáhlý projekt souborného vydání děl Antonína Dvořáka, Dvořák byl zvolen osobností roku Světovou radou míru, konala se mezinárodní konference, věnovaná skladateli.

Jaký byl tedy „druhý“ život Antonína Dvořáka v době protektorátu, v období tzv. třetí

republiky a v prvních letech po převratu v r. 1948? Co znamenala Dvořákova hudba v době nacistické okupace pro českou společnost? Jakým způsobem ji uchopovala nacistická propaganda? Jaké bylo postavení Antonína Dvořáka a jeho hudby po únoru 1948 a v pozdější době? Jakým způsobem byla jeho hudba reflektována hudební kritikou? Jak se do recepcce otiskly dobová ideologie a politické události doby? Tyto otázky postulujeme jako výchozí body pro předkládanou disertační práci. Záleží na pozici, z níž byl skladatel vnímán a hodnocen, zda jako přední představitel českého národa, české kultury (takový byl postoj většiny pisatelů) či jako příklad oboustranně výhodné spolupráce s německou říší (postoj nacistických ideologů). Po únorovém převratu 1948 měl být obraz Dvořáka sjednocen v myslích všech obyvatel nové lidově demokratické republiky jakožto obraz klasika české kultury, jenž údajně již ve své době objevil pokrokové myšlenky socialismu. Pro tyto účely byl Antonín Dvořák prezentován v zásadě dvěma způsoby – prezentací kulturním aparátem, tzn. programem, repertoárem a dramaturgií klíčových institucí, a propagandistickou prezentací – toto dělení sleduje většinou i struktura této práce.

Metodika: Předkládaná disertační práce je založena především na pramenném výzkumu a opřena o širokou pramennou základnu – úřední archiválie, dobové kritiky, časopisecké a novinové texty, projevy, vzpomínky současníků, muzejní materiály (osobní pozůstalosti, fondy institucí), programy hudebních těles, korespondence, prameny literární povahy. Práce je do značné míry založena na kritické analýze dobového periodického i neperiodického tisku, proto využíváme ve velké míře citace dobových textů. Disertační práce popisuje společenské jevy, které jsou komplexní, mnohvrstevnaté i rozdílné vůči sobě a není možné na ně nahlížet pouze jedním úhlem pohledu, nelze použít pouze jednu metodu. Bylo nutno zvolit především adekvátní heuristický a následný kriticko-analytický přístup – proto byla uplatněna kvalitativní i kvantitativní analýza (statistiky provedení ČF, ND). Celý výzkum byl založen na pečlivém vyhledávání, objevování, studiu a kritické interpretaci pramenů a jejich kontextualizaci. Základním východiskem práce je zasazení života a díla Antonína Dvořáka do patřičných kulturních, společenských a historických kontextů.

Stav bádání: Takto vymezenému tématu se doposud nikdo nevěnoval, autorka ale mohla navázat na řadu studií a publikací z oblasti obecné historie, kulturní politiky, na poli dějin hudby potom především na práce Milana Kuny a dalších.

Kulturní politika (kap. 2)

Během druhé republiky zesílil v oficiální kulturní politice důraz na tradici, konzervativní hodnoty i odpor k avantgardě. Stejný směr držela i kulturní politika tvořená protektorátní správou. Do nástupu Reinharda Heydricha do funkce zastupujícího říšského protektora, a především do reorganizace vlády a vzniku Ministerstva lidové osvěty v roce 1942 převládala snaha usměrňovat kulturní život v intencích tradiční, konzervativní národní kultury, což okupantům konvenovalo a aktivitu ponechávali na protektorátních organizacích (hlavně na Kulturní radě, jakkoliv je povaha jejího působení nejednoznačná). Děni pouze cenzurovali. Mainstreamové kulturní organizace zamýšlely koncerty, divadelní představení apod. především jako formu národního sebeutvrzování. Hudba obecně poskytuje ze všech umění největší prostor pro vnitřní vyjádření, pro subjektivní výklad. Česká hudba 19. století navíc vznikala v ovzduší národního obrození, nesla v sobě étos boje za národní kulturu, za sebeurčení národa. Pro plnění

úkolů, které na ni česká protektorátní státní správa kladla, byla tedy ideální. Po rekonstrukci protektorátní vlády převzalo Ministerstvo osvěty iniciativu a snažilo se ovládnout veškeré kulturní dění v intencích okupantů. Česká kultura byla vykládána především v rámci kultury německé. Činnost Kulturní rady a dalších organizací slábla či ustala, naopak se zvýšila aktivita jasně pro-okupantských organizací jako Veřejná osvětová služba a Kuratorium pro výchovu mládeže. Zjednodušeně tak můžeme konstatovat, že zatímco v první fázi existence Protektorátu Čechy a Morava se česká kultura vymezovala vůči kultuře německé, ve fázi druhé byla naopak zdůrazňována jejich vzájemná vazba, respektive podřízenost české kultury té německé. Po fázi tolerance demonstrativního proklamování svébytné národní kultury nastala fáze přísné kontroly a zásahů.

Po květnu 1945 se dostalo ke slovu i umění soudobé, otevřely se dveře i umění zahraničnímu, včetně sovětského. Komunistický převrat pomyslné dveře na Západ opět zavřel, byl tvrdě prosazován sovětský vzor. Stejně jako ve všech totalitních režimech, byly umění a kultura do značné míry proměněny na nástroj propagandy a manipulace s veřejným míněním. Docházelo k přísnému prosazování ideologicky definované kultury a potlačování jakékoliv alternativy. I přes jasně vytyčenou funkci kultury se situace v oblasti kulturní politiky dynamicky vyvíjela. Státní i stranické instituce teprve hledaly své vymezení a agendu, která se přelévala z jedné organizace k druhé. Nespočetná oddělení, komise a rady vznikaly a zanikaly a situace se stala poněkud nepřehlednou. Ve všech významných odvětvích proběhly personální čistky. Přesnou podobu státní aparát v námi sledovaném období teprve hledal. Existovala celá řada institucí či organizací, které měly na kulturní život vliv, počínaje Komunistickou stranou (KSČ).

Významné hudební (a) dvořákovské akce (kap. 3)

Ve vymezeném období se konala celá řada akcí celonárodního významu, kde hrála hudba Antonína Dvořáka klíčovou roli – festivaly Pražský hudební máj v roce 1939, Český hudební máj v roce 1940, celoprotektorátní oslavy Dvořákův jubilejní rok 1941, Pražský hudební máj v roce 1942, Český hudební máj v roce 1943, dvořákovské oslavy v roce 1944 a v roce 1951 a významný „dvořákovský“ rok 1954, kdy se konala mj. mezinárodní konference zaměřená na skladatelovo dílo.

Antonín Dvořák v repertoáru předních těles (kap. 4)

V této kapitole se zabýváme postavením tvorby Antonína Dvořáka v dramaturgii předních pražských hudebních těles, na které cílila kulturní politika v první řadě – zaměřujeme se na repertoár opery Národního divadla a České filharmonie, včetně dramaturgie festivalu Pražské jaro.

Antonín Dvořák a propaganda (kap. 5)

Největší pozornost v předkládané práci jsme věnovali propagandě – zde ve smyslu utilizace či zdůrazňování určitých prvků za určitým účelem. V letech nacistické okupace spatřujeme dva proudy, pracující s propagandou (samozřejmě s různými motivy a cíli) – proud vlastenecký (v práci nazýván také jako trend pasivní rezistence) a proud aktivistický (ve smyslu spolupráce s okupační správou a identifikace s jejími cíli). V této vyhocené době v podstatě

veškeré kulturní projevy nebyly osobními výpověďmi umělců a interpretů, ale politickými deklamacemi. Dvojkolejnost státní správy byla svým způsobem kopírována dvojkolejností výkladu Dvořákova díla. Ačkoliv pronacistický výklad byl marginální a pro naprostou většinu obyvatel Protektorátu Čechy a Morava nedůležitý, pro recepci kulturní politiky a Dvořákova díla význam má.

Vlastenecký či patriotický proud pasivní rezistence byl konzervativní, jeho cílem bylo sjednocení, stmelení, posílení národa, v takovém kontextu nebyl prostor pro experimenty či dohady. Tento proud vyzdvihoval Dvořákovu národnost, lidovost (která je s národností spjata), ale také skladatelovy evropské úspěchy, kterými byla prezentována vysoká úroveň české hudby a kultury a také fakt, že byla jako kvalitní vnímána i širokým světem. Tento proud také oslovoval nejširší publikum. Vlastenecký proud bojoval s určitou nejednoznačností svého počínání, ambivalencí. Hudební festivaly, koncerty, množství akcí na jedné straně nepochybně sloužily prvotnímu účelu – podpořit morálku, sjednotit obyvatele, posílit národní vědomí. Zároveň ale zcela naplňovaly proklamovanou kulturní autonomii a dávaly tak za pravdu – alespoň na první pohled – narativu okupantů, že v protektorátu se více méně nic neděje a pod patronací Říše se lidem žije tak dobře, že dokonce v době války mají široké kulturní vyžití. Tohoto aspektu si byl vědom (nejen) Zdeněk Nejedlý, nicméně jeho rada, že umělci mají v době okupace mlčet, nebyla reálná – kulturní život obyvatelům skutečně morálně pomáhal, navíc pokračování kulturního života zajistilo mnoha lidem obživu a jiným zdroj alespoň chvilkového zapomení na neutěšenost doby. Byla to morálně velice těžká situace.

Aktivistický proud, zastoupený téměř výhradně Celestinem Ryplem a jeho texty či úvahami, s podobným dilematem nebojoval. Vzhledem k vysokému společenskému, resp. úřednímu postavení autora a vzhledem k jeho vysokým pravomocem v oblasti hudby je však naprosto na místě jim věnovat patřičnou pozornost. Mimo jiné i proto, že ztělesňují způsob, jakým měl být Antonín Dvořák po vzoru nacionálního socialismu nazírán a interpretován – jakkoliv reálný dopad podobných úvah na vnímání skladatele běžnými posluchači byl pravděpodobně mizivý. Tento proud využíval národní hodnotu, jaká byla tvorbě Antonína Dvořáka přisuzována, a právě kvůli tomu ji záměrně použil pro své akce, výklady a interpretace v novém kontextu.

Po roce 1945 dominovala snaha o určitou normalizaci poměrů. I přesto se stále setkáváme s utilizací Dvořákovy tvorby, s jejím politickým a symbolickým využitím – především na koncertech určených spíše pro politickou reprezentaci. Po komunistickém převratu v únoru 1948 můžeme sledovat intenzivní snahu začlenit Dvořákovu tvorbu do kontextu estetiky socialistického realismu prostřednictvím vyhledávání těch kvalit v jeho tvorbě, které odpovídaly ideologicky „správnému“ umění a skrze reinterpetaci těch faktorů, které nekonvenovaly představám tehdejších politiků a ideologů. Vedle ideology hodnocených vlastností Dvořákovy tvorby, jako byl realismus, lidovost a progresivnost (jakkoliv jejich definice buď úplně chyběla či byla zcela vágní a fluidní) bylo třeba reinterpetovat skladatelovo náboženské cítění, dále skladby řadící se do kategorie tzv. absolutní hudby, skladatelův vztah ke svému předchůdci Bedřichu Smetanovi a také Dvořákův vztah k „buržoazii“. Především poslední tři jmenovaná témata jsou úzce provázána, často se v představách ideologů podmiňovala nebo na sebe navazovala. Tvořila trojúhelník, v jehož středu stál Dvořák – „nainvní“ skladatel, manipulovaný zvenčí. Tato domnělá Dvořákova nesamostatnost a závislost na Smetanovi silně vynikla právě v narativu, nastoleném po roce 1948, v předchozím období ji téměř nenalzáme. Zjednodušeně můžeme konstatovat, že

za nacistické okupace bylo potřeba ukázat na bohatost české kultury, nebyl prostor někoho umenšovat, proto byli Bedřich Smetana i Dvořák stavěni bok po boku. Po roce 1945 tato potřeba mizela, do popředí vystupoval Smetana a Antonín Dvořák byl vykládán buď v protikladu k němu, anebo jako vyrostlý na jeho základech, bez Smetany nemyslitelný; jako by zcela ztratil nárok na samostatnost, jeho hodnota byla odvozována od míry, do jaké se mu (ne)podařilo navázat na Smetanu či ho pochopit. V každém případě byl Dvořák popisován jako někdo, kdo intelektuálně nedosahoval úrovně Smetanovy, kvalitami, které mu byly připisovány, byly naivita, spontánnost, melodičnost. Obsahově se texty o Dvořákovi do velké míry vyprázdnily, byly plné kliše a povrchních frází, docházelo k jejich nadužívání. Používané termíny byly fluidní, neměly jasný obsah, jejich významy splývaly a překrývaly se. Řečník či pisatel často pouze konstatoval, bez snahy o vysvětlení, jak k závěru došel.

Intenzita cenzury a její vliv se měnily v čase. Za tzv. druhé republiky a po vzniku protektorátu až do nástupu Reinharda Heydricha, a především do převzetí iniciativy Ministerstvem lidové osvěty, byl prostor pro umělecké vyjádření znatelně svobodnější, než tomu bylo po roce 1942. V případě hudby, a tedy i dvořákovské recepce, je navíc badatelova situace velice komplikovaná kvůli fragmentárnosti a roztržitosti pramenů. Tato problematika skýtá velký prostor pro další výzkum. V práci tak předkládáme výsledky výzkumu, který si v tomto ohledu neklade žádné ambice na kompletnost, naopak je pouze náznakem, jakým směrem se cenzura mohla v případě Dvořákových kompozic ubírat. Po únorovém převratu v roce 1948 je situace dokonce ještě složitější, neboť vedle oficiální cenzury nepochybně panovala silná autocenzura ve smyslu snahy o zachování společenského postavení na úkor vědecké pravdivosti a přesnosti. Prameny k cenzurnímu řízení se prakticky nepodařilo dohledat, oporou při výzkumu byly především vzpomínky a osobní korespondence, jakkoliv jsme si vědomi subjektivity takových pramenů.

Závěr (kap. 6)

Tvorba Antonína Dvořáka je součástí světového kulturního dědictví a české národní kultury. Právě pro stabilní a neměnnou popularitu Dvořákových děl mezi širokými vrstvami obyvatel cítil každý režim potřebu přihlásit se k jeho odkazu, vztáhnout se k němu a přivlastnit si tak přízeň publika. Na stránkách předkládané práce jsme se pokusili demonstrovat, jak k tomuto procesu docházelo v historicky a společensky specifických letech 1938–1954.

V intenzitě hudebního života v době protektorátu a tím i v intenzitě provádění Dvořákových děl můžeme vidět sestupnou tendenci, konvergující se sestupnou mírou možností a prostoru k vyjádření v rámci politických událostí. Nejvýznamnějším rokem v kontextu našeho tématu byl rok 1941, kdy celý protektorát slavil 100. výročí narození skladatele. Zazněla celá řada Dvořákových kompozic, vedle „klasických děl“ i ta méně známá a méně často prováděná. Výročí podnítilo jak aktivity amatérských sdružení, tak i uvažování o skladateli, a tak vznikla řada publikací na dílčí témata, týkající se Dvořákova života. Nutno však podotknout, že všechny publikace hovořily pouze pozitivně a kritické shrnutí či kritičtější tón ve směru ke skladateli nezazněly. Což bylo ale zcela pochopitelné v dobové situaci, kdy nepsaným pravidlem byla snaha morálně podpořit národ a dodat mu odkazem k slavné minulosti sebevědomí v nelehké přítomnosti. V dalších letech nacistické okupace (1942–1945) v souhlasu s obecným trendem

četnost uvádění Dvořákových děl klesala, hudební festivaly nezaznamenávaly ani zdaleka takovou masovou účast publika jako v letech předchozích.

Po roce 1945 můžeme za významný milník v dvořákovské recepci vnímat rok 1951, tedy rok 110. výročí narození skladatele. Zdeněk Nejedlý (a v závěsu za ním další) vyzval k revizi postojů k Dvořákovu dílu, což zavedlo podnět a zaměřilo soustředění ke skladateli i u těch muzikologů, kteří mu dříve nevěnovali pozornost. Přelomovým rokem můžeme nazvat rok 1954. Uvolnila se autorská práva k řadě Dvořákových skladeb, pracovalo se na nových, ve své době moderních notových edicích, a tím mohla být jeho hudba dále šířena. Mezinárodní pozornosti se dočkala pražská konference o Dvořákově díle (ačkoliv po stránce hudebně vědné s výjimkou příspěvku Antonína Sychry téměř nic nového nepřinesla), stejně tak jako prohlášení Dvořáka světovou osobností či „osobností roku“ Světovou radou míru.

V době nacistické okupace vyjadřovala Dvořákova hudba na jedné straně patriotické cítění a na straně druhé sloužila k propagandistickým účelům okupačních sil. Doba po komunistickém převratu v únoru 1948 nabízí pouze jediný výklad Dvořákova díla – ten, který napomáhá upevňovat nový režim. Při komparaci a analýze všech trendů výkladu Dvořákova odkazu nacházíme pozoruhodnou shodu na slovníku a důrazu na dílčí aspekty skladatelova života v narativu aktivistickém a komunistickém – především v kritice prvorepublikové společnosti, proti níž se obě ideologie vymezovaly. Lidovost, prostota, národnost byly vyzdvihovány jako pozitivní prvky v protikladu k údajné dekadenci, skepsi a kosmopolitismu buržoazní společnosti.

V případě okupační správy spatřujeme rozpor mezi oficiálním výkladem a společenským vědomím či kolektivní pamětí české společnosti. Jejich funkce a cíle byly totiž rozdílné. Vládnoucí propaganda usilovala o udržení moci, kdežto kolektivní paměť udržovala kohezi vlastní skupiny. V případě režimu nastoleného po roce 1948 je ono společenské vědomí pro hudebního historika hůře rozpoznatelné – v pramenech se neodráží. Šlo o individuální postoje, které nemohly být veřejně prezentovány. Socialistický realismus byl navíc v československé hudební obci přijat relativně snadno, neboť v podstatě navazoval na estetické ideály z doby druhé republiky i protektorátu (návaznost na tradice 19. století, obrat k hodnotám národního obrození, odklon od avantgardy atp.).

Ani v jednom ze sledovaných období se vliv kulturní politiky výrazněji nepromítl do dramaturgie orchestrálních těles a divadelních souborů. Vysvětlení je několik. V prvé řadě prostý nezáměr dramaturgů, interpretů i posluchačů o ideologický aspekt, roli hrála pouze popularita nejznámějších Dvořákových skladeb a s nimi spojený předpokládaný posluchačský ohlas (a v návaznosti na to aspekt finanční). Vzhledem k časové náročnosti nastudování a dlouhému časovému horizontu při tvorbě dramaturgie nejvýznamnějších hudebních institucí je logické, že se převládající kulturní politika projevovala se zpožděním, a ne tak razantně, jako u událostí jednorázových.

Jak jsme poznali, vztah k odkazu Antonína Dvořáka procházel proměnou. To, jakým způsobem byla osobnost a hudba Antonína Dvořáka vnímána (resp. jak se nám ji podařilo rekonstruovat na základě oficiálních materiálů, recenzí, částečně vzpomínek), se v jednotlivých obdobích v některých aspektech liší, v jiných nacházíme nápadnou podobnost. Tato rekonstrukce samozřejmě neodráží (a ani nemůže) subjektivní postoj toho kterého posluchače k Dvořákově tvorbě. Šlo nám spíše o to zachytit druhý život skladatele na úrovni oficiální, tzn. na úrovni

kulturní politiky. Rovina osobní, tedy jak Dvořáka a jeho tvorbu v dané době vnímali jednotliví posluchači, je pramenně, a tedy objektivně a vědecky prakticky nepostihnutelná.

Seznam literatury a pramenů (kap. 7)

Knižní publikace, sborníky

- ADÁMEK, Jan et al. *Jan Hus: odvaha myšlenky, odvaha víry, odvaha smrti*. Tábor: Husitské muzeum v Táboře, 2015.
- ADAMOVÁ, Karolina. Cenzurní zásahy do české kultury v letech 1948–1989. In: *Vývoj práva v Československu v letech 1945–1989: sborník příspěvků*. Praha: Karolinum, 2004, s. 281–306.
- AILSBY, Christopher. *Třetí říše den po dni*. Praha: Naše vojsko, 2005.
- ALBRECHT, Jaroslav. *Dvořákovy opery a česká kritika hudební*. Praha: Vyšehrad, 1941.
- Antonín Dvořák 1841–1904. Weltkulturelle Jubiläen*. Praha: Tschechoslowakisches Friedenskomitee, 1954.
- ANTOŠÍKOVÁ, Lucie (ed.). *Zatemněno: česká literatura a kultura v protektorátu*. Praha: Academia, 2017.
- BACHTÍK, Josef. *Antonín Dvořák: Nástin života a díla*. Praha: Fr. A. Urbánek, 1941.
- BAJGAROVÁ, Jitka, ŠEBESTA, Josef. Význam vojenských hudeb pro národní a kulturní život Prahy v době německého protektorátu 1939–1945. In: *Evropská velkoměsta za druhé světové války. Každodennost okupovaného velkoměsta*. Praha: Archiv hlavního města Prahy, 2007, s. 317–326.
- BARTOŠ, Josef. *Antonín Dvořák: kritická studie*. Praha: J. Pelcl, 1913.
- BARTOŠ, Josef. Divadelní dojmy z války a revoluce. In: *Jaro Národního divadla v Praze 1945*, Praha: Siroťáci, vdovský a podpůrný spolek členů Národního divadla, 1946, s. 162–169.
- BAUER, Michal. *Ideologie a paměť. Literatura a instituce na přelomu 40. a 50. let 20. století*. Jinočany: H & H, 2003.
- BECKER, Heinz. *Die Couleur Locale in Der Oper Des 19. Jahrhunderts*. Regensburg: Bosse, 1976.
- BEDNAŘÍK, Petr. *Arizace české kinematografie*. Praha: Karolinum, 2003.
- BEER, Lukáš. *Hitlerovi Češi*. Brno: Guidemedia, 2014.
- BEK, Mikuláš, CHEW, Geoffrey, MACEK, Petr (eds.). *Socialist Realism and Music: [musicological colloquium at the Brno international music festival, 36: Dietrichstein Palace, Congress Hall Brno, 1–3 October 2001]*. Praha: KLP, 2004.
- BEVERIDGE, David R. *Rethinking Dvořák: views from five countries*. Oxford: Clarendon Press, 1996.
- BĚLINA, Pavel et al. *Dějiny země Koruny české. II., Od nástupu osvícenství po naši dobu*. Praha: Paseka, 2003.
- BLÁHA, Arnošt Inocenc. *Kultura a politika*. Brno: Zemská osvětová rada, 1946.
- BLÁHOVÁ, Marie, FROLÍK, Jan, PROFANTOVÁ, Naďa. *Velké dějiny země Koruny české*. Svazek XVa, XVb. Praha: Paseka, 2006–2007.
- BRADLEY, John F. N. *Dějiny třetí říše. Německo v období nacismu*. Praha: Victoria Publishing, 1995.
- BRÁFOVÁ, Libuše. *Rieger, Smetana, Dvořák*. Praha: Fr. A. Urbánek, 1913.
- BRANDES, Detlef. *Češi pod německým protektorátem*. Praha: Prostor, 2000.
- BRANDES, Detlef. *Germanizovat a vysídlit: nacistická národnostní politika v českých zemích*. Praha: Prostor, 2015.
- BRYANT, Chad Carl. *Praha v černém: nacistická vláda a český nacionalismus*. Praha: Argo, 2012.
- BUBEN, Václav (ed.). *Šest let okupace Prahy*. Praha: Osvětový odbor hlavního města Prahy, 1946.
- BUREŠOVÁ, Jana et al. *Válečný prožitek české společnosti v konfrontaci s nacistickou okupací (1939–1945): sborník příspěvků ze symposia k 70. výročí vypuknutí druhé světové války*. Praha: Ústav pro studium totalitních režimů, 2009.

- BURGHAEUSER, Jarmil, CLAPHAM, John. *Antonín Dvořák: thematický katalog: bibliografie: přehled života a díla*. Praha: Bärenreiter Editio Supraphon, 1996.
- BURGHAEUSER, Jarmil. Úvod. In: ČERVINKOVÁ-RIEGROVÁ, Marie. *Dimitrij*. Praha: Státní hudební vydavatelství, 1961.
- BURLEIGH, Michael. *Třetí říše: nové dějiny*. Praha: Argo, 2008.
- CLINEFELTER, Joan L. *Artists for the Reich: Culture and Race from Weimar to Nazi Germany*. Oxford: Berg, 2005.
- CULKA, Zdeněk. *Antonín Dvořák a Nymburk*. Nymburk: Nymburský Hlahol, 1941.
- ČECH, Adolf. *Z mých divadelních pamětí*. Praha: Máj, [1903].
- ČECHUROVÁ, Jana. Podvodník velkého stylu Harry Jelínek. In: ČECHURA, Jaroslav et al. *Falza a podvody české historie*. Praha: Akropolis, 2001, s. 149–158.
- ČELEDA, Jaroslav. *Smetanův druh sděluje: Život a dílo Josefa Srba-Debrnova*. Praha: Ed. Menšl, 1945.
- ČERNUŠÁK, Gracian, ŠTĚDRŇ, Bohumír, NOVÁČEK, Zdenko (eds.). *Československý hudební slovník osob a institucí. 2 sv.* Praha: Státní hudební vydavatelství, 1963–1965.
- ČERNÝ, František (ed.). *Theater – Divadlo. Vzpomínky českých divadelníků na německou okupaci a druhou světovou válku*. Praha: Orbis, 1965.
- ČERNÝ, Jaromír et al. *Hudba v českých dějinách: od středověku do nové doby*. Praha: Horizont, 1983.
- ČERNÝ, Jindřich. *Osudy českého divadla po druhé světové válce: divadlo a společnost 1945–1955*. Praha: Academia, 2007.
- ČERNÝ, Václav. *O povaze naší kultury*. Brno: Atlantis, 1991.
- ČERNÝ, Václav. *Křik Koruny české: paměti 1938–1945: náš kulturní odboj za války*. Brno: Atlantis, 1992.
- ČERNÝ, Václav. *Vývoj a zločiny panslavismu*. Praha: Knihovna Václava Havla, 2011.
- ČERVINKA, František. *Česká kultura a okupace*. Praha: Torst, 2002.
- ČERVINKOVÁ-RIEGROVÁ, Marie. *Jakobín: opera o 3 dějstvích [libreto]*. 5. vyd. Praha: Fr. A. Urbánek a synové, 1934.
- DEMETZ, Peter. *Praha ohrožená 1939–1945: politika, kultura, vzpomínky*. Praha: Mladá fronta, 2010.
- DENNIS, David. *Beethoven in German Politics, 1870–1989*. New Haven, CT: Yale University Press, 1996.
- DÖGE, Klaus. *Antonín Dvořák: život, dílo, dokumenty*. Praha: Vyšehrad, 2013.
- DOLANSKÝ, Ladislav. *Hudební paměti*. Praha: HMUB, 1949.
- DOLEŽAL, Jiří. *Česká kultura za protektorátu: školství, písemnictví, kinematografie*. Praha: Národní filmový archiv, 1996.
- DVOŘÁK, Otakar, KOUPIL, Jan. *Můj otec Antonín Dvořák*. Příbram: Knihovna Jana Drdy, 2004.
- DVOŘÁK, Antonín, ŠOUREK, Otakar (ed.). *Dvořákova čítanka: články a skladby: na paměť dvacátého pátého výročí smrti Ant. Dvořáka*. Praha: Státní nakladatelství, 1929, 2. vyd. Praha: Školní nakladatelství pro Čechy a Moravu, 1941, 3. vyd. Praha: Státní nakladatelství, 1946.
- FAUTH, Tim. *Deutsche Kulturpolitik im Protektorat Böhmen und Mähren 1939 bis 1941*. Göttingen: V&R unipress, 2004.
- FINGER, Antoš et al. *Český tisk pod vládou Wolfganga Wolframa von Wolmara: stenografické zápisy Antonína Fingera z protektorátních tiskových porad 1939–1941*. Praha: Karolinum, 2003.
- FREEMANOVÁ, Michaela (ed.). *Händel – Haydn – Mendelssohn a jejich „druhý život“ v českých zemích a na Slovensku v 18. a 19. století*. Praha: Agora, 2009.
- FUKSÍK, Mansvet (ed.). *Kapitoly z dějin Čs. rozhlasu. 1–7*. Praha: Studijní oddělení Československého rozhlasu, 1964–1968.
- GABRIELOVÁ, Jarmila. *Rané tvůrčí období Antonína Dvořáka: (Studie ke kompoziční problematice vybraných instrumentálních děl)*. Praha: Karolinum, 1991.
- GABRIELOVÁ, Jarmila. Antonín Dvořák as a Czech national composer? Notes on how his work and personality were perceived. In: DOHNALOVÁ, Lenka (ed.). *National identity/ies in Czech music*. Praha: Arts and Theatre Institute, 2012.
- GEBHART, Jan, KUKLÍK, Jan. *Dramatické i všední dny protektorátu*. Praha: Themis, 1996.

- GEBHART, Jan, KUKLÍK, Jan. *Druhá republika 1938–1939: svár demokracie a totality v politickém, společenském a kulturním životě*. Praha: Paseka, 2004.
- GEBHART, Jan. *Řízení legálního českého tisku v Protektorátu Čechy a Morava*. Praha: Karolinum, 2010.
- GEBHART, Jan. Proměny a interakce okupační a protektorátní správy v letech 1939–1945. In: NĚMEČEK, Jan et al. *Československo a krize demokracie ve střední Evropě ve 30. a 40. letech XX. století: hledání východisek*. Praha: Historický ústav, 2010, s. 209–238.
- GERIGK, Herbert, STENGEL, Theo. *Lexikon Der Juden in Der Musik. Mit Einem Titel Verzeichnis J discher Werke*. Berlin: Bernhard Hahnfeld Verlag, 1941.
- HALAMOVÁ, Veronika. *Kultura a propaganda: utváření nové společnosti v komunistickém Československu v letech 1948–1953*. Ostrava: Moravapress, 2014.
- HALLOVÁ, Markéta, PETRÁŠKOVÁ, Zuzana, TAUEROVÁ, Jarmila (ed.). *Musical dramatic works by Antonín Dvořák. Papers from an international musicological conference Prague, 19–21 May, 1983*. Praha, Česká hudební společnost, 1989.
- HEISTER, Hanns-Werner, KLEIN, Hans-Günter eds. *Musik und Musikpolitik in faschistischen Deutschland*. Frankfurt nad Mohanem: Fischer, 1984.
- HELFERT, Vladimír. *Česká moderní hudba: studie o české hudební tvořivosti*. Olomouc: Index, 1936.
- HELFERT, Vladimír, SOSNAR, Jura. *Hovory tužkou: Dokumenty z let 1941–42*. Praha: Svaz čs. skladatelů, 1956.
- HEYDUK, Miloš, FIALA, Miloš. *Barrandov pod vlajkou hákového kříže*. Mnichovice: BVD, 2007.
- HIEBSCH, Herbert (ed.). *Prager Musikwochen 1942*. Prag: Deutsche Musikgesellschaft, 1942.
- HINZ, Berthold. *Art in the Third Reich*. New York: Pantheon Books, 1979.
- HLAVAČKA, Milan, MARÈS, Antoine, POKORNÁ, Magdaléna. *Paměť míst, událostí a osobností: historie jako identita a manipulace*. Praha: Historický ústav, 2011.
- HLOUŠEK, Jaroslav. *Antonín Dvořák: O životě a díle velkého českého umělce*. Praha: Česká grafická Unie, Praha 1941,
- HOENSCH, Jörg Konrad, KOVÁČ, Dušan. *Ztroskotání spolužití. Češi, Němci a Slováci v první republice 1918–1939*. Praha: Ministerstvo zahraničních věcí ČR, 1993.
- HOJDA, Zdeněk, POKORNÝ, Jiří. *Pomníky a zapomněny*. Praha: Paseka, 1997.
- HOLZKNECHT, Václav. *Česká filharmonie: příběh orchestru*. Praha: Státní hudební vydavatelství, 1963.
- HOLZKNECHT, Václav. *Bedřich Smetana. Život a dílo*. Praha: Panton, 1984.
- HONS, Miloš. *Hudba jako horký tep života: kapitoly z dějin české hudební estetiky, vědy a kritiky od Února k Srpnu (1948–1968)*. Praha: Togga, 2015.
- HOŘÁK, Martin, JELÍNEK, Tomáš (eds.). *Nacistická perzekuce obyvatel českých zemí*. Praha: Živá paměť, 2006.
- HROCH, Miroslav. *Národy nejsou dílem náhody: příčiny a předpoklady utváření moderních evropských národů*. Praha: Sociologické nakladatelství (SLON), 2009.
- HÝSEK, Miloslav. *Paměti*. Brno: Blok, 1970.
- CHURANĚ, M., STUPKOVÁ, M. *Ministerstvo lidové osvěty 1942–1945. Inventář*. Praha: Národní archiv, 1961.
- IBLOVÁ, Michaela. *Česká filharmonie pod tlakem stalinské kulturní politiky v padesátých letech*. Praha: Karolinum, 2014.
- IGGERS, Georg G. *Dějepisectví ve 20. stol. Od vědecké objektivy k postmoderní výzvě*. Praha: NLN, 2002.
- JAKUBEC, Ondřej, NOKKALA MILTOVÁ, Radka (eds.). *Umění a politika: sborník 4. sjezdu historiků umění: Brno, 13.–14. září 2012*. Brno: Barrister & Principal, 2013.
- JANEČEK, Oldřich (ed.). *Z počátků odboje 1938–1941*. Praha: Naše vojsko, 1969.
- JANEČKOVÁ, Eva. *Státoprávní uspořádání Protektorátu Čechy a Morava (1939–1945)*. Plzeň: Vydavatelství a nakladatelství Aleš Čeněk, 2013.
- JASPERS, Karl. *Otázka viny. Příspěvek k německé otázce*. Praha: Academia, 2006.
- JEŠUTOVÁ, Eva et al. *Od mikrofonu k posluchačům: z osmi desetiletí českého rozhlasu*. Praha: Český rozhlas, 2003.

- JIRÁSEK, Zdeněk, ŠŮLA, Jaroslav. *Velká peněžní loupež v Československu 1953 aneb 50 : 1*. Praha: Svítání, 1992.
- JOWETT, Garth S., O'DONNELL, Victoria. *Propaganda and persuasion*. Thousand Oaks: Sage, 2006.
- JUST, Vladimír, KNOPP, František. *Divadlo v totalitním systému: příběh českého divadla (1945–1989) nejen v datech a souvislostech*. Praha: Academia, 2010.
- KAPLAN, Karel, TOMÁŠEK, Dušan. *O cenzuře v Československu v letech 1945–1956*. Praha: Sešity Ústavu pro soudobé dějiny ČSAV, sv. 2, 1992.
- KAPLAN, Karel. *Československo v letech 1945–1948. 1.–3. část*. Praha: Státní pedagogické nakladatelství, 1991–1992.
- KAPLAN, Karel. *Stát a církev v Československu v letech 1948–1953*. Brno: Doplněk, 1993.
- KAPLAN, Karel. *Československo v poválečné Evropě*. Praha: Karolinum, 2004.
- KAPLAN, Karel, PALEČEK, Pavel. *Komunistický režim a politické procesy v Československu*. Brno: Barrister & Principal, 2008.
- KAPLAN, Karel. *Národní fronta 1948–1960*. Praha: Academia, 2012.
- KÁRNÝ, Miroslav, MILOTOVÁ, Jaroslava, MORAVCOVÁ, Dagmar. *Anatomie okupační politiky hitlerovského Německa v Protektorátu Čechy a Morava*. Praha: Ústav československých a světových dějin ČSAV, 1987.
- KÁRNÝ, Miroslav, MILOTOVÁ, Jaroslava (eds.). *Protektorátní politika Reinharda Heydricha*. Praha: Tisková, ediční a propagační služba, 1991.
- KAŠPAR, Lukáš. *Český hraný film a filmaři za protektorátu*. Praha: Libri, 2007.
- KATER, Michael H. *The Twisted Muse: Musicians and Their Music in the Third Reich*. New York: Oxford Univ. Press, 2010.
- KATER, Michael H., RIETHMULLER, Albrecht (eds). *Music and Nazism: Art Under Tyranny, 1933–1945*. Laaber: Laaber Verl., 2003.
- KLADIVA, Jaroslav. *Kultura a politika (1945–1948)*. Praha: Svoboda, 1968.
- KNAPÍK, Jiří. *Kdo spoutal naši kulturu: portrét stalinisty Gustava Bareše*. Přerov: Šárka, 2000.
- KNAPÍK, Jiří. *Kdo byl kdo v naší kulturní politice 1948–1953: biografický slovník stranických a svazových funkcionářů, státní administrativy, divadelních a filmových pracovníků, redaktorů*. Praha: Libri, 2002.
- KNAPÍK, Jiří. *Únor a kultura: sovětizace české kultury 1948–1950*. Praha: Libri, 2004.
- KNAPÍK, Jiří. *V zajetí moci: kulturní politika, její systém a aktéři 1948–1956*. Praha: Libri, 2006.
- KNAPÍK, Jiří et al. *Průvodce kulturním děním a životním stylem v českých zemích 1948–1967*. Praha: Academia, 2011.
- KOLLAND, Hubert. Wagner-Rezeption im deutschen Faschismus. In: *Bericht □ □ den internationalen musikwissenschaftlichen Kongress Bayreuth*. Kassel: Bärenreiter, 1981, 494–503.
- KOLLAND, Hubert. Wagner und der deutsche Faschismus. In: *Musik Und Musikpolitik Im Faschistischen Deutschland*, Frankfurt am Main: Fischer Taschenbuch Verlag, 1984, s. 126–135.
- KONČELÍK, Jakub, KÖPPLOVÁ, Barbora, KRYŠPÍNOVÁ, Jitka. *Český tisk pod nadvládou Wolfganga Wolframa von Wolmara*. Praha: Karolinum, 2003.
- KONČELÍK, Jan. Řízení a kontrola českého tisku v Protektorátu Čechy a Morava. In: FORET, Martin, LAPČÍK, Marek, ORSÁG, Petr (eds.). *Média dnes. reflexe megality, médií a mediálních obsahů*. Olomouc: Univerzita Palackého, 2008, s. 295–311.
- KOPECKÝ, Jan et al. *Čtení o Národním divadle: útržky dějin a osudů*. Praha: Odeon, 1984.
- KÖPPLOVÁ, Barbara et al. *Dějiny českých médií v datech: rozhlas, televize, mediální právo*. Praha: Karolinum, 2003.
- KOVÁČ, Dušan. *Kultura jako nositel a oponent politických záměrů. Německo-české a německo-slovenské kulturní styky od poloviny 19. století do současnosti*. Ústí nad Labem: Albis International, 2009.
- KŘEŠŤAN, Jiří. „Když je třeba, jde se přes mrtvolu“. Zdeněk Nejedlý v denících Jaroslava Kojzara. In: *Acta historica Universitatis Silesianae Opaviensis*. Opava: Slezská univerzita v Opavě, č. 4, 2011, s. 253–286.
- KŘEŠŤAN, Jiří. *Zdeněk Nejedlý: politik a vědec v osamění*. Praha: Paseka, 2012.

- KŘEŠŤAN, Jiří. *Případ Václava Talicha: k problému národní očisty a českého heroismu*. Praha: Akropolis, 2014.
- KUBÍČEK, Jaromír. *Bibliografie novin a časopisů na Moravě a ve Slezsku v letech 1918–1945*. Praha: Státní vědecká knihovna, 1989.
- KUDRNA, Ladislav (ed.). *Válečný rok 1941 v československém domácím a zahraničním odboji: sborník k mezinárodní konferenci*. Praha: Ústav pro studium totalitních režimů, 2012.
- KUNA, Milan (ed.). *Příspěvky k dějinám české hudby: sborník studií a materiálových statí hudebně historických*. Praha: Academia, 1971–1976.
- KUNA, Milan. Z korespondence Václavu Talichovi v okupaci. In: *Příspěvky k dějinám české hudby*. Sv. I. Praha: Academia 1971, s. 173–119.
- KUNA, Milan, KOTEK, Josef, KOŠŤÁL, Arnošt. Česká hudba za druhé republiky a nacistické okupace. In: SMETANA, Robert (ed.). *Dějiny české hudební kultury 1890–1945*. Praha: Academia, 1972–1981, s. 183–203.
- KUNA, Milan. *Životnost Smetanova odkazu: kapitola z let 1939–1945*. Praha: Panton, 1974.
- KUNA, Milan. *Životnost Smetanova odkazu: kapitola z let 1939–1945*. Praha: Panton, 1974.
- KUNA, Milan. *Čajkovskij a Praha*. Praha: Supraphon, 1980.
- KUNA, Milan. *Hudba na hranici života: o činnosti a utrpení hudebníků z čes. zemí v nacistických koncentračních táborech a věznicích*. Praha: Naše vojsko, 1990.
- KUNA, Milan. Česká filharmonie v době okupace. In: *100 let České filharmonie: historie, osobnosti, kontexty: sborník z mezinárodní muzikologické konference pořádané Českou filharmonií ve spolupráci s Ústavem pro hudební vědu Akademie věd České republiky. Praha, Rudofinum, Malá galerie 17. a 18. 10. 1996 / Praha: Česká filharmonie, 1997.*
- KUNA, Milan. *Hudba vzdoru a naděje: Terezín 1941–1945*. Praha: Editio Bärenreiter Praha, 2000.
- KUNA, Milan. Hudba v terezínském ghettu. In: *Kultura proti smrti*. Praha: Stálé expozice Památníku v bývalých Magdeburských kasárnách, 2002, s. 19–49.
- KUNA, Milan. *Exulantem proti své vůli: život a dílo Karla Boleslava Jiráka*. Praha: Editio Bärenreiter Praha, 2003.
- KUNA, Milan (ed.). *Antonín Dvořák. Korespondence a dokumenty. Kritické vydání*. Praha: Supraphon/Bärenreiter Praha, 1987–2004.
- KUNA, Milan. *Václav Talich 1883–1961: šťastný i hořký úděl dirigenta*. Praha: Academia, 2009.
- KUNA, Milan. *Antonín Dvořák: reflexe osobnosti a díla: lexikon osob*. Praha: Academia, 2017.
- KUSÁK, Alexej, MOHYLA, Otakar, KLOMÍNEK, Miroslav (eds). *Kultura a politika v Československu 1945–1956*. Praha: Torst, 1998.
- KVAČEK, Robert et al. *Nacistická okupace: sedmdesát let poté: sborník textů*. Praha: CEP – Centrum pro ekonomiku a politiku, 2009.
- KVĚT, Jan Miroslav. *Mládí Antonína Dvořáka*. Praha: Orbis, 1943.
- KYAS, Vojtěch. *Franz Schubert. Mýty a nové pohledy*. Brno: Moravské zemské muzeum 2014.
- LÉBL, Vladimír: Mezi minulostí a současností (1938–1948). In: *Hudba v českých dějinách*, Praha: Supraphon, 1989, s. 421–432.
- LEVI, Erik. *Mozart and the Nazis: how the Third Reich abused a cultural icon*. New Haven: Yale University Press, 2010.
- LEVI, Erik. *Music in the Third Reich*. Basingstoke: Macmillan, 1994.
- LINHARTOVÁ, Lenka, MILOTOVÁ, Jaroslava, MĚŠŤÁNKOVÁ, Vlasta. *Heydrichova okupační politika v dokumentech*. Praha: ČSPB, 1987.
- LUDVOVÁ, Jitka. *Až k hořkému konci: pražské německé divadlo 1845–1945*. Praha: Academia, 2012.
- LUŽA, Radomír. *V Hitlerově objetí: Kapitoly z českého odboje*. Praha: Torst, 2006.
- MACDONALD, C. A., KAPLAN, Jan. *Praha ve stínu hákového kříže: pravda o německé okupaci 1939–1945*. Praha: Melantrich, 1995.
- MACEK, Petr (ed.). *Slovník české hudební kultury*. Praha: Editio Supraphon, 1997.
- MACEK, Petr. *Směleji a rozhodněji za českou hudbu!: "společenské vědomí" české hudební kultury 1945–1969 v zrcadle dobové hudební publicistiky*. Praha: KLP, 2006.

- MACURA, Vladimír. *Šťastný věk: symboly, emblémy a mýty 1948–1989*. Praha: Pražská imaginace, 1992.
- MACURA, Vladimír, JEDLIČKOVÁ, Alice (eds.). *Průvodce po světové literární teorii 20. století*. Brno: Host, 2012.
- MACURA, Vladimír. *Znamení zrodu a české sny*. Praha: Academia, 2015.
- MAGINCOVÁ, Dagmar (ed.). *O protektorátu v sociokulturních souvislostech*. Červený Kostelec: Pavel Mervart, 2011.
- MARŠÁLEK, Pavel. *Veřejná správa Protektorátu Čechy a Morava v letech 1939–1945*. Praha: Vodnář, 1999.
- MARŠÁLEK, Pavel. *Protektorát Čechy a Morava: státoprávní a politické aspekty nacistického okupačního režimu v českých zemích 1939–1945*. Praha: Karolinum, 2002.
- MARX, Karl, ENGELS, Friedrich. *Spisy*. Sv. 11. Praha: Státní nakladatelství politické literatury, 1962.
- MARX, Karl a ENGELS, Friedrich. *Spisy*. Sv. 35. Praha: Státní nakladatelství politické literatury, 1971.
- MATYS, Rudolf. *V umění volnost: kapitoly z dějin Umělecké besedy*. Praha: Academia, 2003.
- MERRIAM, Alan P. *Anthropology of Music*. Northwestern University Press, Evanston, 1964.
- MEYER, Michael. *The politics of Music in the Third Reich*. New York: P. Lang, 1991.
- MICHLOVÁ, Marie. *Protentokrát, aneb Česká každodennost 1939–1945*. Řitka: Čas, 2012.
- MIKOTA, Václav (ed.). *Hudba a národ*. Praha: Svaz českých knihkupců a nakladatelů, 1940.
- MILOTOVÁ, Jaroslava. *Heydrichova správní reforma v kontextu správněpolitického vývoje českých zemí v letech nacistické okupace*. Praha: Univerzita Karlova, 1988.
- MLEJNEK, Karel, KSANDR, Karel. *Česká filharmonie: deset kapitol ze stoleté historie orchestru*. [Praha]: Česká filharmonie, 1996.
- MOHN, Volker. *Nacistická kulturní politika v Protektorátu: koncepce, praxe a reakce české strany*. Praha: Prostor, 2018.
- MOJŽISOVÁ, Olga, POSPÍŠIL, Milan (eds.). *Bedřich Smetana a jeho korespondence = Bedřich Smetana and his correspondence*. Praha: Národní muzeum, 2011.
- MUSILOVÁ, Dana. *Měnová reforma 1953 a její sociální důsledky: studie a dokumenty*. Praha: Ústav pro soudobé dějiny AV ČR, 1994.
- NEČAS, Jaroslav. Divadelní a literární censura za okupace. In: *Jaro Národního divadla v Praze 1945*, Praha: Sirotčí, vdovský a podpůrný spolek členů Národního divadla, 1946, s. 174–177.
- NEJEDLÝ, Zdeněk. *Zdenko Fibich: zakladatel scenického melodramatu*. Praha: Z. Nejedlý, 1901.
- NEJEDLÝ, Zdeněk. *Zpěvohry Smetanovy*. Praha: J. Otto, 1908.
- NEJEDLÝ Zdeněk. *B. Smetana a kulturní politika F. L. Riegra*. Praha: Hudební knihovna časopisu Smetana, 1915 (pův. *Česká kultura* 2, 1913/14, na pokračování č. 1–19, s. 8–12, 25–28, 53–55, 70–72, 86–89, 115–117, 140–143, 163–166, 269–272, 289–292).
- NEJEDLÝ, Zdeněk. *Bedřich Smetana. I*. Praha: Mánes, 1924.
- NEJEDLÝ, Zdeněk. *Otakar Ostrčil: vzrůst a uzrání*. Praha: Otto Girgal, 1935.
- NEJEDLÝ, Zdeněk, Jaroslav JELÍNEK. *Opera Národního divadla do roku 1900: [... k padesátému výročí otevření Národního divadla ...]*. Praha: Sbor pro zřízení druhého Národního divadla, 1935.
- NEJEDLÝ, Zdeněk. *Moskevské stati*. Praha: Svoboda, 1950.
- NEJEDLÝ, Zdeněk. *Za kulturu lidovou a národní*. Praha: SNPL, 1953.
- NEJEDLÝ, Zdeněk et al. *Hovoří Moskva: rozhlasové projevy z let 1939–1945*. Praha: Odeon, 1977.
- NEJEDLÝ, Zdeněk, JIRÁNEK, Jaroslav, PATZAKOVÁ-JANDOVÁ, Anna. *Zdeněk Nejedlý o Bedřichu Smetanovi*. Praha: Academia, 1980.
- NOVÁ, Kateřina. Celestin Rypl – symfonik života a smrti. In: KLIMEŠ, Ivan, WIENDL, Jan (eds.). *Kultura a totalita III. Revoluce*. Praha: FFUK, 2015, s. 303–319.
- NOVÁ, Kateřina, VEJVODOVÁ, Veronika (eds.). *Nejraději mne tituloval indiánem: americké vzpomínky na Antonína Dvořáka*. Praha: Národní muzeum, 2016.
- NOVÁ, Kateřina. Muzeum Antonína Dvořáka. In: SKLENÁŘ, Karel et al. *Velká kniha o Národním muzeu*. Praha: Národní muzeum, 2016, s. 201–207.
- NOVÁ, Kateřina. The ambiguous reception of Antonín Dvořák's music during the Reichsprotektorat Böhmen und Mähren (The Protectorate of Bohemia and Moravia), 1939–1945. In: FANNING,

- David, LEVI, Erik. *The Routledge Handbook to Music under German Occupation, 1938–1945: Propaganda, Myth and Reality*. London; New York: Routledge, Taylor & Francis Group, 2020, s. 211–230.
- NOVOTNÝ, Cyril. *Vztahy Antonína Dvořáka ke Kladnu*. Kladno: péčí kladenského Národního souručenství vydal Výbor pro Dvořákovy oslavy na Kladně, 1941.
- OČADLÍK, Mirko. *Tvůrce české národní hudby Bedřich Smetana*. Praha: Práce, 1945.
- Organisace československého státního zřízení: Přehled státních úřadů a veřejných institucí s rozvrhem jejich agend*. Praha: Orbis, 1948.
- PASÁK, Tomáš. Problematika protektorátního tisku a formování tzv. skupiny aktivistických novinářů na počátku okupace. In: *Příspěvky k dějinám KSČ*, č. 1, 1967, s. 51–80.
- PASÁK, Tomáš. *Soupis legálních novin, časopisů a úředních věstníků v českých zemích 1939–1945*. Praha: Karlova Univerzita, 1980.
- PASÁK, Tomáš. *Pod ochranou říše*. Praha: Práh, 1998.
- PÁVOVÁ, Jana. *Demagog ve službách strany: portrét komunistického politika a ideologa Václava Kopeckého*. Praha: Ústav pro studium totalitních režimů, 2008.
- PEČMAN, Rudolf. *Útok na Antonína Dvořáka*. Brno: FFMU, 1992.
- PEJČOCH, Ivo et al. *Okupace, kolaborace, retribuce*. Praha: Ministerstvo obrany České republiky – Prezentační a informační centrum MO, 2010.
- PERNES, Jiří. *Až na dno zrady: Emanuel Moravec*. Praha: Themis, 1997.
- PETR, Jan (ed.). *Vzpomínáme Karla Kovařovice: jak jej zachovávají v paměti jeho současníci*. Praha: I. L. Kober, 1940.
- PETRUSEK, Miloslav. Umění totalitních režimů jako sociální fenomén. In: *Studia Moravica IV*. Olomouc 2006.
- PETRŮV, Helena. *Zákonné bezpráví: Židé v Protektorátu Čechy a Morava*. Praha: Auditorium, 2011.
- PINARD, Peter Richard. *Broadcast policy in the Protectorate of Bohemia and Moravia: power structures, programming, cooperation and defiance at Czech Radio 1939–1945*. Frankfurt am Main: Peter Lang Edition, 2015.
- PLATÓN. *Ústava*. Praha: OIKOYMENH, 2001.
- PLAVEC, Josef. *Národní umělec Otakar Jeremiáš*. Praha: SNKLU, 1964.
- POKORNÝ, Jiří et al. *Historie, odbory a společnost: cesta k lepší budoucnosti*. Praha: ČMKOS, 2020.
- POLÁČEK, Václav. Cenzura, řízení knižního trhu, zabavování a ničení knih 1938–1945. In: ZACH, Aleš, POLÁČEK, Václav (eds.). *Kniha a národ 1939–1945: rekonstrukce nevydaného pamětního sborníku Svazu českých knihkupců a nakladatelů z roku 1947*. Praha: Paseka, 2004.
- POLESNÝ, Karel. *Antonín Dvořák a Písek: několik poznámek k výstavě Praplánu v létě 1941*. Písek: Vladimír Hruška, 1941,
- POLMAN, Karel. *Antonín Dvořák, jak žil a co dal národu a světu*. Praha: Ústřední učitelské nakladatelství a knihkupectví, 1941.
- POTTER, Pamela M. *Most German of the Arts: Musicology and Society from the Weimar Republic to the End of Hitler's Reich*. New Haven, CT: Yale University Press, 1998.
- PRIEBERG, Fred K. *Kraftprobe: Wilhelm Furtwängler im Dritten Reich*. Wiesbaden: F. A. Brockhaus, 1986.
- PRIEBERG, Fred. *Musik im NS-Staat*. Frankfurt am Main: Fischer Taschenbuch Verlag, 1982.
- PRIEBERG, Fred K. *Handbuch Deutsche Musiker 1933–1945*. CD-Rom-Lexikon, Kiel 2004.
- PROCHÁZKA, Jaroslav Karel. *Generace za Hilarem a Ostrčilem: Rozrušené desetiletí Národního divadla: Soupis repertoáru Národního divadla v Praze v sezónách 1935 až 1945*. Praha: Athos, 1947.
- PROCHÁZKA, Jaroslav Karel. *Franz Schubert: 1797–1828*. Praha: Gramofonové závody, 1953.
- PYNSENT, Robert B. *Pátrání po identitě*. Jinočany: H&H, 1996.
- RACEK, Jan. *Antonín Dvořák a Morava: vzpomínková črta k stému výročí mistrova narození*. Praha: Topičova edice, 1941.

- RANDÁK, Jan, KOURA, Petr (eds.). *Hrdinství a zbabělost v české politické kultuře 19. a 20. století: výběr z příspěvků ze stejnojmenné konference, která proběhla ve dnech 25. –27. října 2006*. Praha: Filozofická fakulta Univerzity Karlovy, 2008.
- ROGALL, Joachim, KOSCHMAL, Walter, NEKULA, Marek (eds.). *Češi a Němci: dějiny – kultura – politika*. Praha: Paseka, 2002.
- ROKOSKÝ, Jaroslav. *Rudolf Beran a jeho doba: vzestup a pád agrární strany*. Praha: Ústav pro studium totalitních režimů, 2011.
- RYPL, Celestyn et al. *Sborník k oslavě stoletých narozenin Antonína Dvořáka 1841–1941*. Praha: Evropské vydavatelstvo, 1941.
- RYPL, Celestin. *Promluvme si o hudbě*. Praha: Orbis, 1943.
- SEIBT, Ferdinand. *Německo a Češi. Dějiny jednoho sousedství uprostřed Evropy*. Praha: Academia, 1996.
- SHIRAKAWA, Sam H. *The Devil's Music Master: The Controversial Life and Career of Wilhelm Furtwangler*. New York: Oxford University Press, 1992.
- SHIRER, William L. *Vzestup a pád Třetí říše*. Brno: L. Marek, 2004.
- SMETANA, Robert. *O místo a význam Dvořákova skladatelského díla v českém hudebním vývoji*. Praha: Svaz čs. skladatelů, 1956.
- SOBOTA, Emil, SCHIESZL, Josef (ed.). *Co to byl protektorát*. Praha: Kvasnička a Hampl, 1946.
- SOBOTA, Emil. *Glossy 1939–1944*. Praha: Jan Laichter, 1946.
- SRBA, Bořivoj. K historii fašistické perzekuce českého divadla v letech 1939–1940. In: ZÁVODSKÝ, Artur (ed.). *Otázky divadla a filmu*. I. Brno: Universita J.E. Purkyně, 1970, s. 143–170.
- ST. PIERRE, Kelly. *Bedřich Smetana: myth, music, and propaganda*. Rochester: University of Rochester Press, 2017.
- STANISLAV, Josef. *Hudební kultura, umění a život. Studie z filozofie, estetiky a sociologie hudby*. Praha: Unie čes. hudebníků z povolání, 1940.
- STAŠEK, Bohumil. *O novou českou kulturu*. Praha: Kulturní rada strany Národní jednoty, 1939.
- STEINWEIS, Alan. *Art, Ideology, & Economics in Nazi Germany: the Reich Chambers of Music, Theater, and the Visual Arts*. Chapel Hill, NC: Univ. of North Carolina Press, 1996.
- STEJSKALOVÁ, E. *Ústřední kulturně propagační komise a kulturně propagační oddělení ÚV KSČ, 1945–1955*. Inventář. Praha: Národní archiv, 1967.
- SVOBODA, Bohumil Eduard (ed.). *Veliký cíl: páté zasedání Světové rady míru Vídeň 23.–28. listopadu 1953*. Praha: Československého výboru obránců míru, 1954.
- SVOBODOVÁ, Marie. *Hudební periodika v Čechách a na Moravě 1796–1970*. Olomouc: Státní vědecká knihovna, 1971.
- SYCHRA, Antonín. *Estetika Dvořákovy symfonické tvorby*. Praha: SNKLHU, 1959.
- ŠEVECOVÁ, Dana. Sociální politika nacistů v takzvaném protektorátu. In: *Dějiny socialistického Československa: studie a materiály*. Praha: Ústav československých a světových dějin ČSAV, sv. 7, 1985, s. 167–201.
- ŠOLC, Jiří. *Podpalte Československo! Kapitoly z historie československého zahraničního a domácího odboje (1939–1945)*. Praha: Naše vojsko, 2005.
- ŠOUREK, Otakar. *Episoda z osudů Jakobína*. Praha: Vilém Pospíšil, 1939.
- ŠOUREK, Otakar. *Dvořák ve vzpomínkách a dopisech*. Praha: Topičova edice, 1939.
- ŠOUREK, Otakar (ed.). *Smetanova "Má vlast": její vznik a osudy*. Praha: Topičova edice, [1940].
- ŠOUREK, Otakar. *Thematické rozborů symfonických skladeb Antonína Dvořáka: [1841–1941]*. Lipsko: N. Simrock, 1941.
- ŠOUREK, Otakar (ed.). *Dvořákova čítanka: články a skladby: na paměť dvacátého pátého výročí smrti Ant. Dvořáka*. Praha: Školní nakladatelství pro Čechy a Moravu, 1941.
- ŠOUREK, Otakar (ed.). *Antonín Dvořák přátelům doma*. Praha: Melantrich, 1941.
- ŠOUREK, Otakar. *Antonín Dvořák*. Praha: Školní nakladatelství pro Čechy a Moravu, 1941.
- ŠOUREK, Otakar. *Antonín Dvořák a Hans Richter: obraz uměleckého přátelství*. Praha: Melantrich, 1942.
- ŠOUREK, Otakar (ed.). *Václav Talich: život a práce*. Praha: HMUB, 1943.
- ŠOUREK, Otakar. *Dvořákovy symfonie: Charakteristika a rozborů*. Praha: HMUB, 1943.

- ŠOUREK, Otakar. *Dvořákovy skladby komorní: charakteristika a rozbor*. Praha: HMUB, 1943.
- ŠOUREK, Otakar. *Dvořákovy skladby orchestrální: charakteristika a rozbor*. I., *Koncerty, serenády, suity, nokturna, rhapsodie, slovanské tance, legendy, symfonické variace, scherzo capriccioso, skladby drobné*. Praha: HMUB, 1944.
- ŠOUREK, Otakar. *Komorní skladby Bedřicha Smetany: rozbor*. Praha: HMUB, 1945.
- ŠOUREK, Otakar. *Život a dílo Antonína Dvořáka. Část první, 1841–1877*. 1. vyd. Praha: HMUB, 1916, 2. vyd. Praha: HMUB, 1922, 3. vyd. Praha: SNKLHU, 1955.
- ŠOUREK, Otakar. *Život a dílo Antonína Dvořáka. Část druhá, 1878–1890*. 1. vyd. Praha: HMUB, 1917, 2. vyd. Praha: HMUB, 1928, 3. vyd. Praha: SNKLHU, 1954.
- ŠOUREK, Otakar. *Život a dílo Antonína Dvořáka. Část třetí, 1891–1896*. 1. vyd. Praha: HMUB, 1930, 2. vyd. Praha: SNKLHU, 1956.
- ŠOUREK, Otakar. *Život a dílo Antonína Dvořáka. Část čtvrtá, 1897–1904*. 1. vyd. Praha: HMUB, 1933, 2. vyd. Praha: SNKLHU, 1957.
- ŠROM, Karel. *Karel Ančerl*. Praha: Supraphon, 1968.
- ŠTĚDRŇ, Bohumír. Problém slovanské hudby u nás. In: MACŮREK, Josef. *Slovanství v českém národním životě: sborník úvah profesorů Masarykovy university*. Brno: Rovnost, 1947, s. 173–189.
- ŠTILEC, Jiří. *Václav Dobiáš*. Praha: Panton, 1985.
- TAMBLING, Jeremy. *Opera and the Culture of Fascism*. Oxford: Clarendon Press, 2010.
- TESAŘ, Jan. *Traktát o "záchrane národa": texty z let 1967–1969 o začátku německé okupace*. Praha: Triáda, 2006.
- The World Peace Movement: (Acts and Resolutions)*. [Praha]: The World Council of Peace, [1951].
- THEIN, Hanuš. *Žil jsem operou Národního divadla*. Praha: Melantrich, 1975.
- TOMEŠ, Josef. O české kultuře v letech 1939–1945. In: *Co daly naše země Evropě a lidstvu. II. část, Obrozený národ a jeho země na fóru evropském a světovém*. Praha: Evropský literární klub, 1999, s. 519–540.
- TURINO, Thomas. *Music as Social Life. The politics of participation*. University of Chicago Press: Chicago, 2008.
- VEČEŘA, Pavel. Inferno II. Heydrichiády a český protektorátní tisk. In: *Média a realita 04. Sborník prací Katedry mediálních studií a žurnalistiky FSS MU Brno*. Brno: Masarykova univerzita, 2003.
- VEČEŘA, Pavel. Národní souručenství. In: MALÍŘ, Jiří et al. *Politické strany: vývoj politických stran a hnutí v českých zemích a Československu v letech 1861–2004*. Brno: Doplněk, 2005, s. 1091–1103.
- VELEK, Viktor. Svatá Vévodo naší beznaděje aneb O současné podobě hudební tradice svatováclavské ve světle změn jejího paradigmatu v 19. století. In: ŘEPA, Milan (ed.). *19. století v nás: modely, instituce a reprezentace, které přetrvaly*. Praha: Historický ústav, 2008, s. 116–129.
- VÍT, Petr. Hudba v programu českého národního hnutí doby předbřeznové a po říjnovém diplomu. In: *Povědomí a tradice v novodobé české kultuře*. Praha: Národní galerie, 1988, s. 54–64.
- WAGNER, Undine. Das Prager Musikleben im Protektorat Böhmen und Mähren (1939–1945). In: *Evropská velkoměsta za druhé světové války. Každodennost okupovaného velkoměsta*. Praha: Archiv hlavního města Prahy, 2007, s. 293–316.
- WAGNER, Undine. Auf der Suche nach nationaler Identität. Zur tschechischen Musik und Musikpublizistik im Protektorat Böhmen und Mähren. In: ALTENBURG, Detlef, BAYREUTHER, Rainer. *Musik Und Kulturelle Identität: Bericht über Den Xiii. Internationalen Kongress Der Gesellschaft Für Musikforschung Weimar 2004*. Kassel: Bärenreiter, 2012, s. 615–620.
- WALTER, Michael. *Hitler in der Oper: Deutsches Musikleben 1919–1945*. Stuttgart: Metzler, 1995.
- WEHRMEYER, Andreas (ed.). *Musik im Protektorat Böhmen und Mähren (1939–1945): Fakten, Hintergründe, historisches Umfeld*. München: Ricordi, 2008.
- WESSLING Bernd W. *Furtwangler: Eine kritische Biographie*. Stuttgart: Deutsche Verlags-Anstalt, 1985.
- WIEDEMANN, Andreas. *Nadace Reinharda Heydricha v Praze (1942–1945)*. [Praha]: Pražská edice, 2004.
- VLČEK, Radomír. *Ruský panslavismus – realita a fikce*. Praha: Historický ústav AV ČR, 2002,

VLČEK, Radomír. Ruský panslavismus a česká společnost v šedesátých letech 19. století. In *Stredoeurópské národy na krížovatkách novodobých dejín 1848/49–1918/19*, Prešov-Bratislava-Wien: Universum, 1999, s. 97–108.

What is the World Council of Peace? 1949–1954. [Praha]: World Council of Peace, 1954.

WALKER, Alan. *Franz Liszt. Vol. 1, The Virtuoso Years 1811–1847*. London: Faber and Faber, 1983.

WÖGERBAUER, Michael et al. *V obecném zájmu: cenzura a sociální regulace literatury v moderní české kultuře 1749–2014*. Praha: Academia, 2015.

ZAHRA, Tara. *Kidnapped Souls. National Indifference and the Battle for Children in the Bohemian Lands, 1900–1948*. Ithaca: Cornell University Press, 2008.

ZEMAN, Pavel (ed.). *Válečný rok 1942 v Protektorátu Čechy a Morava a v okupované Evropě*. Praha: Ústav pro studium totalitních režimů, 2013.

ZEMAN, Pavel, GEBHART, Jan (eds.). *Válečný rok 1943 v okupované Evropě a v Protektorátu Čechy a Morava*. Praha: Ústav pro studium totalitních režimů, 2014.

ZEMAN, Pavel (ed.). *Válečný rok 1944 v okupované Evropě a v Protektorátu Čechy a Morava*. Praha: Ústav pro studium totalitních režimů, 2015.

ZICH, Otakar. Dvořákův význam umělecký. In: NEJEDLÝ, Zdeněk. *Hudební sborník I*, Praha: Smetana, 1913, s. 145–180.

ZIMA, Václav. Kulturní život středních Čech v době okupace. In: *Středočeské kapitoly z dějin okupace 1939–1942*, Praha: Krajské osvětové středisko SKNV, 1965, s. 120–146.

ZIMMERMANN, Hans Dieter. *Dějinné sousedství Čechů a Němců*. Praha: Ústav T.G. Masaryka, 2012.

ZUBOV, Andrej Borisovič (ed.). *Dějiny Ruska 20. století*. Praha: Argo, 2015.

ŽDANOV, Andrej Alexandrovič. *O umění*. Praha: Orbis, 1950.

ŽDANOV, Andrej Alexandrovič, CHRENNIKOV, Tichon Nikolajevič. *Problémy sovětské hudby*. Praha: Orbis, 1949.

Studie, články, vysokoškolské kvalifikační práce

ALBRECHT, Jaroslav. Dvořákovy opery a česká kritika hudební. *Řád*, r. 7, č. 9, s. 481–491 a č. 10, s. 529–541.

APLT, Daniel. *Propagace komunistických idejí na stránkách československých kulturních periodik 1945–1948*. Diplomová práce. Praha: UK, Fakulta sociálních věd, Institut komunikačních studií. 2010.

BAJGAROVÁ, Jitka. Herbert Hiebsch: hudebník, spisovatel, Brucknerův ctitel, sudetský Němec a jeho osud mezi Čechy. *Musicologica Olomucensia*, r. 31, 2020, s. 9–36.

BÁLEK, Jindřich. Český rozhlas pod dohledem Říše. Hudba v Čechách a na Moravě v období německého Protektorátu (1939–1945). *Harmonie*, č. 5, 2006, s. 4–7.

BECKERMAN, Michael. In Search of Czechness in Music. *19th-Century Music*, r. 10, č. 1, 1986, s. 61–73.

BECKERMAN, Michael. “New World” Largo and “The Song of Hiawatha”. *19th-Century Music*, r. 16, č. 1, 1992, s. 35–48.

BEER, Lukáš. Nedokončená pouť Kuratoria. Cyklus článků, publikovaných online na <http://nassmer.blogspot.cz/>, [cit. 2022-05-05].

BELINGEROVÁ, Markéta. *Změny ve veřejné správě v Protektorátu Čechy a Morava*. Diplomová práce. Brno: Masarykova univerzita, Právnická fakulta. 2014.

BEVERIDGE, David R. Nejedlého láska k Fibichovi jako příčina odmítnutí Dvořáka. *Musicologica Olomucensia*, r. 33, č. 1, 2021, s. 60–73.

BRABEC, Jiří. Protektorátní kultura pod tlakem kolaborantských projektů. *Soudobé dějiny*, r. 9, č. 3–4, 2002, s. 412–428.

BRANDA, Eva. Speaking German, Hearing Czech, Claiming Dvořák. *Journal of the Royal Musical Association*, r. 142, č. 1, 2017, s. 109–136.

BRYANT, Chad. Either German or Czech: Fixing Nationality in Bohemia and Moravia, 1939–1946. *Slavic Review*, r. 61, č. 4, 2002, s. 683–706.

- BUBENÍČKOVÁ, Růžena, HELEŠICOVÁ, Věra, MACHATKOVÁ, Raisa. Tiskové pokyny pomnichovské republiky. *Odboj a revoluce*, r. 7, č. 1, 1969, s. 126–198.
- BURGHAEUSER, Jarmil. K jedné z dvořákovských legend. *Časopis Národního muzea*, r. 156, č. 1–2, 1987, s. 85–94.
- CLAPHAM, John. Dvořák's Visit to Russia. *The Musical Quarterly*, r. 51, č. 3, 1965, s. 493–506.
- CLAPHAM, John. Dvořák's Relations with Brahms and Hanslick. *The Musical Quarterly*, r. 57, č. 2, 1971, s. 241–254.
- ČERVINKOVÁ, Milada, DOLEŽAL, Jiří. Úloha a postavení české kultury za nacistické okupace. *Odboj a revoluce*, r. 7, č. 5, 1969, s. 75–88.
- DENNIS, David. Honor your German masters: The use and abuse of „classical“ composers in Nazi propaganda. *Journal of Political & Military Sociology*, r. 30, č. 2, 2002, s. 273–295.
- DVOŘÁK, David. *Cenzura v Československu v letech 1945–1956*. Rigorózní práce. Plzeň: Západočeská univerzita v Plzni, Fakulta právnická. 2016.
- FRIC, Ota. Bibliografický přehled 1938–1948. *Musikologie*, r. 2, 1949, s. 221–299.
- GOEHR, Lydia. Writing Music History. *History and Theory*, r. 31, č. 2, 1992, s. 182–199.
- GREEN, Javan. Messages in the Music: Propaganda and Symbolism within Popular and High Art Music. 2010. Dostupné z https://www.academia.edu/495674/Messages_in_the_Music_A_History_of_Propaganda_and_Symbolism_within_Popular_and_High_Art_Music, [cit. 2021-08-04].
- HORTOVÁ, Karolína. *Veřejná správa v období Protektorátu Čechy a Morava*. Bakalářská práce. Brno: Masarykova univerzita, Právnická fakulta. 2011.
- HRUŠKA, Radomil. K rozvoji československo-sovětských kulturních styků v letech 1945–1948. *Živá hudba*, 1962, s. 5–27.
- JIRÁČEK, Jiří. Kulturní politika Svazu československých skladatelů v období socialistického realismu perspektivou Václava Dobiáše. Dostupné online z https://www.nacr.cz/wp-content/uploads/2024/02/PH_28_1_2020_Jiracek-1.pdf, [cit. 2024-04-23].
- KARBUSICKÝ, Vladimír. Jak jsme manipulovali s realismem. *Hudební rozhledy*, r. 19, č. 18, 1966, s. 545–550.
- KNAPÍK, Jiří. Jak zpracovávat historii kulturní politiky 50. let? Zamyšlení nad tématem a jeho metodologií. *Kuděj*, č. 7, 2005, s. 180–187.
- KÁRNÝ, Miroslav, MILOTOVÁ, Jaroslava (eds.). Od Neuratha k Heydrichovi. *Sborník archivních prací*, r. 39, č. 2, 1989, dok. 62, s. 281–394.
- KLIMEŠ, Ivan. Národně obranné tendence v hraném filmu za Protektorátu. *Illuminace*, r. 1, č. 1, 1989, s. 53–75.
- KOKOŠKA, Stanislav. Odboj, kolaborace, přizpůsobení. Několik poznámek k výzkumu české protektorátní společnosti. *Soudobé dějiny*, 2010, r. 17, č. 1–2, 2010, s. 9–30.
- KOLEČKOVÁ, Eva. *Vliv sovětské propagandy na československou kulturní politiku v letech 1948–1956*. Diplomová práce. Brno: Masarykova univerzita, Fakulta sociálních studií, Katedra mezinárodních vztahů a evropských studií. 2010.
- KONČELÍK, Jakub, CEBE, Jan, KÖPPLOVÁ, Barbora. Řízení tisku v letech 1939–1945: analýza protektorátních tiskových porad. *Mediální studia*, r. 2, č. 3, 2007, s. 272–291.
- KONČELÍK, Jakub. Novinářský aktivismus: Protektorátní kolaborantská žurnalistika a její hlavní představitel z řad šéfredaktorů českého legálního tisku. In: *Sborník Národního muzea*. Řada C, 53, Praha, 2008, s. 39–48.
- KORSTVEDT, B. M. Anton Bruckner in the Third Reich and after: An Essay on Ideology and Bruckner Reception. *The Musical Quarterly*, r. 80, č. 1, 1996, 132–160.
- KRATOCHVÍLOVÁ, Markéta. Alfred – první Dvořákova opera a její osudy. *Magazín Klubu Vltava*, 3/2014.
- KŘEŠTAN, Jiří. Srdce Václava Talicha se ztratilo. K problému národní očisty. *Soudobé dějiny*, r. 16, č. 1, 2009, s. 69–111, č. 2–3, 2009, s. 243–275.

- KŘEŠŤAN, Jiří. „Tmavé jeho oči doslova fascinují“. Cesta českých kulturních pracovníků a novinářů do Německa a Holandska v září 1940. *Soudobé dějiny*, r. 27, č. 3, 2020, s. 538–575.
- KUČERA, Jaroslav, ZIMMERMANN, Volker. Ke stavu českého výzkumu nacistické okupační vlády v Čechách a na Moravě. Několik úvah u příležitosti vydání jedné standardní publikace. *Soudobé dějiny*, r. 16, č. 1, 2009, s. 112–130.
- KUCHARSKÝ, Jonáš. *Pražské jaro: Hudbou k míru a přátelství mezi národy – sonda do dějin institucionálních funkcí festivalů*. Diplomová práce. Brno: FFMU. 2017.
- KUNA, Milan. Sborový zpěv za nacistické okupace. *Hudební věda*, r. 1, č. 4, 1964, s. 562–576, r. 2, č. 2, 1965, s. 163–183, materiálová příloha, s. 293 ad.
- KUNA, Milan. Problémy s jednotnou organizací hudebníků za okupace. *Hudební věda*, r. 2, č. 4, 1965, s. 650–671.
- KUNA, Milan. *Český hudební život za okupace*. Disertační práce. Praha 1966.
- KUNA, Milan. K pojetí hudebního života za nacistické okupace. *Hudební věda*, r. 4, č. 3, 1967, s. 380–396.
- KUNA, Milan. Proti mýtu o okupaci. *Hudební rozhledy*, r. 20, č. 23, 1967, s. 704–707.
- KUNA, Milan. Bankrot samozřejmosti I, II. *Hudební rozhledy*, r. 21, 1968: č. 20, s. 609–611, č. 21, s. 638–641.
- KUNA, Milan. Hudba v nacistických koncentračních táborech. *Hudební věda*, r. 17, č. 3, 1980, s. 239–275.
- KUNA, Milan. Předpoklady hudebního dění v Terezíně. *Hudební věda*, r. 23, č. 3, 1986, s. 249–259.
- KUNA, Milan. Václav Talich a nacistická okupace. *Hudební věda*, r. 28, č. 1, 1991, s. 16–39.
- KUNA, Milan. Tragické město Terezín s nejsvobodnější dramaturgií. *Hudební rozhledy*, r. 44, č. 11, 1991, s. 481–484.
- KUNA, Milan. K problému národní očisty. Případ Václava Talicha. *Hudební věda*, r. 29, č. 1, 1992, s. 47–69.
- KUNA, Milan. Jací jsme byli? K etnonacionálním aspektům čs. židovských hudebníků v Terezíně. *Hudební rozhledy*, r. 46, č. 2, 1993, s. 50–54.
- KUNA, Milan. K problému národní očisty. Případ K. B. Jiráka. *Hudební věda*, r. 30, č. 3, 1993, s. 195–224.
- KUNA, Milan. Domnělé členství Václava Talicha v Lize proti bolševismu. *Hudební rozhledy*, r. 51, č. 1, 1998, s. 37–40.
- LAMBERTI, Marjori. Making Art in the Terezin Concentration Camp. *New England Review*, r. 17, č. 4, 1995, s. 104–111.
- LASSWELL, Harold D. The theory of political propaganda. *The American Political Science Review*, r. 21, č. 3, srpen 1927, s. 627–631.
- LEHÁR, Bohumil. Socialistická industrializace a přestavba průmyslu v evropských lidově demokratických státech (od konce 40. let do poloviny 50. let). *Slovanský přehled*, r. 66, č. 6, 1980, s. 476–488.
- LEVI, Erik. The Aryanization of Music in Nazi Germany. *The Musical Times*, r. 131, č. 1763, leden 1990, s. 19–23.
- LOMNÍČEK, Jan. Se sovětským svazem na věčné časy? Proměny vnímání SSSR v Československu v průběhu „krátkého“ 20. století. In: *Sborník Národního muzea v Praze*, řada A – Historie 69, 2015, s. 8–15.
- LÖWENBACH, Jan. Vzpomínka na někdejší spor o Dvořáka. *Přítomnost*, r. 12, č. 39, 1935, s. 616–619, č. 40, 634–636.
- MACEK, Petr. „Lidovost“ v české hudební kultuře poválečného období. *Hudba – Integrácie – Interpretácie*, r. 18, č. 1, 2015, s. 105–133.
- MAREK, Jaroslav, ŠMAHEL, František. Škola Annales v zrcadle českého dějepiscetví. *Český časopis historický*, r. 97, č. 1, 1999, s. 1–18.
- MEYER, Michael. The Nazi Musicologist as Myth Maker in the Third Reich. *Journal of Contemporary History*, r. 10, č. 4, 1975, s. 649–665.

- MILOTOVÁ, Jaroslava. Organizace nacistické propagandy a její působení v protektorátu Čechy a Morava. *Historie a vojenství*, r. 49, č. 1, 2000, s. 87–99.
- MÜLLER, Michal. *Česká filharmonie za protektorátu*. Diplomová práce. Praha: FFUK, Ústav českých dějin. 2000.
- NÁJEMNÍK, Václav. *Druhý život Zdeňka Nejedlého v české historiografii a kultuře*. Disertační práce. Univerzita Karlova, Pedagogická fakulta, Praha, 2018.
- NĚMEC, Petr. Germanizační působení nacistů v některých oblastech života protektorátní společnosti. *Soudobé dějiny*, r. 1, č. 2–3, 1994, s. 206–221.
- NĚMEČKOVÁ, Milena. *Koncertní a gramofonová dramaturgie České filharmonie v letech 1948–1968 v kontextu dobového hudebního života*. Diplomová práce. Praha: FFUK, Ústav hudební vědy. 2008.
- NIKRMAJER, Leoš. Činnost a úkoly Kuratoria pro výchovu mládeže. *Výběr – Časopis pro historii a vlastivědu jižních Čech*, r. 43, č. 4, 2006, s. 267–281.
- NOVÁ, Kateřina. Novinář a recenzent Otakar Šourek. *Musicalia*, r. 3, č. 1–2, 2011, s. 79–84.
- NOVÁ, Kateřina. *Otakar Šourek (1883–1956) a jeho hudebně kritické působení*. Diplomová práce. Praha: FFUK, Ústav hudební vědy. 2012.
- NOVÁ, Kateřina. Sondy do vztahu Václava Talicha a Otakara Šourka na pozadí jejich vzájemné korespondence. *Hudební věda*, r. 49, č. 3, 2012, s. 301–320.
- NOVÁ, Kateřina. Sondy do vztahu Václava Talicha a Otakara Šourka na pozadí jejich vzájemné korespondence v letech 1939–1956 (dokončení). *Hudební věda*, r. 50, č. 1–2, 2013, s. 145–178.
- NOVÁ, Kateřina. Dvořákův jubilejní rok 1941. *Musicalia*, r. 6, č. 1–2, 2014, s. 39–52.
- NOVÁ, Kateřina. Příběhy předmětů z Muzea Antonína Dvořáka. 6. Dvořákův jubilejní rok 1941. *Harmonie*, říjen 2014, s. 29–31.
- NOVÁ, Kateřina. Otakar Šourek (1883–1956) – nedoceněná postava českého hudebního života. *Musicologica Brunensia*, r. 50, č. 1, s. 177–194.
- NOVÁ, Kateřina. Celestin Rypl – osud neznámého skladatele (1. část). *Opus Musicum*, r. 48, č. 5, 2016, s. 25–36.
- NOVÁ, Kateřina. Celestin Rypl – osud neznámého skladatele (2. část). *Opus Musicum*, r. 48, č. 6, 2016, s. 6–22.
- OLŠÁKOVÁ, Doubravka. Česká místa paměti mezi dědictvím a tradicí. *Dějiny – Teorie – Kritika*, č. 2, 2012, s. 262–277.
- OLŠÁKOVÁ, Doubravka. K diskusi o paměti v českém kontextu druhého života. *Dějiny – Teorie – Kritika*, č. 2, 2004, s. 269–280.
- OTTLOVÁ, Marta, POSPÍŠEIL, Milan. Idea slovanské hudby. In HOJDA, Zdeněk, OTTLOVÁ, Marta, PRAHL, Roman (eds.). „Slavme slavně slávu Slávov slavných“: slovanství a česká kultura 19. století: sborník příspěvků z 25. ročníku symposia k problematice 19. století, Plzeň, 24.–26. února 2005. Praha: KLP, 2006, s. 172–183.
- PANTŮČEK, Viktor. Socialist realism in Czechoslovakia? part 1. *Czech Music Quarterly*, r. 16, č. 2, 2016, s. 16–23.
- PANTŮČEK, Viktor. Socialist realism in Czechoslovakia? part 2. *Czech Music Quarterly*, r. 16, č. 3, 2016, s. 33–39.
- PANTŮČEK, Viktor. Music in Czechoslovakia in the Stalinist era. Part 3. *Czech Music Quarterly*, r. 16, č. 4, 2016, s. 28–35.
- PANTŮČEK, Viktor. „Když není pro, bude tedy, třeba i nevědomě, proti.“ *Socialistický realismus v Československu? Budovatelská éra socialistického realismu v české hudební kultuře se zaměřením na Brno (1948–1953)*. Disertační práce. Brno: FFMU, Ústav hudební vědy. 2018.
- PÁVOVÁ, Tereza. Hudba v Čechách a na Moravě v období německého Protektorátu (1939). *Harmonie*, č. 6, 2006, s. 4–7.
- PINTHUS, Kurt. Culture Inside Nazi Germany. *The American Scholar*, r. 9, č. 4, 1940, s. 483–498.
- PLAVEC, Josef. Antonín Dvořák a opera. *Národní divadlo*, r. 27, č. 5, 23. 11. 1951, s. 10–11.
- POLIAKOVÁ, Martina. Co znamená “národní”? Národ heslem komunistické kulturní politiky. *Historie – Otázky – Problémy*, r. 4, č. 1, 2012, s. 23–38.

- POSPÍŠIL, Milan. Dramaturgie Dvořákovy velké opery. *Hudební věda*, r. 29, č. 2, 1992, s. 118–127.
- POSPÍŠIL, Milan. Nejedlého kritika Dvořáka – operního skladatele. *Opus musicum*, r. 32, č. 6, 2000, s. 13–20.
- POSPÍŠIL, Milan. Antonín Dvořák – operní skladatel. *Musicalia*, r. 6, č. 1–2, 2014, s. 6–15.
- POSPÍŠIL, Milan. Bedřich Smetana a Riegrova rodina. *Hudební věda*, r. 54, č. 2, 2017, s. 179–199.
- POTTER, Pamela M. What Is “Nazi Music”? *The Musical Quarterly*, r. 88, č. 3, 2005, s. 428–455.
- POULOVÁ, Anna. *Česká filharmonie jako objekt zájmu totalitní moci: Komparace nacistické a stalinské kulturní politiky*. Diplomová práce. Praha: UK, Fakulta sociálních věd, Středoevropská komparativní studia. 2021.
- PRÁZNÝ, Rudolf. *Národní divadlo v Praze v době nacistické okupace: Přední divadelní scéna mezi útlakem a odporem (historicko-sociologická analýza)*. Disertační práce. Praha: UK, Fakulta humanitních studií, Historická sociologie. 2020.
- PRAŽÁK, Přemysl. Opera Národního divadla v letech 1945–1950. *Národní divadlo*, r. 26, č. 29–31, s. I–VIII.
- RITTER, Rüdiger. Hudba jako prvek legitimizace české národní kultury v období mezi dvěma světovými válkami. *Hudební věda*, r. 46, č. 3, 2009, s. 261–275.
- SLEZÁK, Filip. *Veřejná osvětová služba v Protektorátu Čechy a Morava*. Diplomová práce. Brno: FFMU. 2014.
- SMOLKA, Jaroslav. Hudební život za okupace. *Hudební rozhledy*, r. 21, 1968: č. 5, s. 120–121, č. 6, s. 154–155, č. 8, s. 224–227, č. 16, s. 478–481.
- SMOLKA, Jaroslav. O pravdivé pojetí českého hudebního života za okupace. *Hudební rozhledy*, r. 20, č. 20, 1967, s. 615–617.
- SMRŽOVÁ, Veronika. *Osobnost Josefa Harryho Jelínka*. Bakalářská práce. Praha: UK, Fakulta sociálních věd, Katedra mediálních studií. 2013.
- SRBA, Bořivoj. Divadelní cenzura v Protektorátu Čechy a Morava (1939–1945). *Divadelní revue*, r. 9, č. 1, 1998, s. 3–23.
- STANISLAV, Josef. Hudební život za okupace. *Hudební rozhledy*, r. 21, č. 8, 1968, s. 224–227.
- SVATOS, Thomas. Sovietizing Czechoslovak Music: The ‘Hatchet-Man’ Miroslav Barvík and his Speech The Composers Go with the People. *Music and Politics*, r. 4, č. 1, 2010, s. 1–35.
- ŠIMOVÁ, Kateřina. Odrodilci, zrádci, vrazi v bílých pláštích. Obraz „Žida“ jako „nepřítele“ v propagandě pozdního stalinismu. *Soudobé dějiny*, r. 21, č. 1–2, s. 11–43.
- ŠKODOVÁ, Michaela. *Politická změna po únoru 1948 a její obraz ve vývoji České filharmonie v 50. letech 20. století*. Bakalářská práce, FF UK, Ústav hospodářských a sociálních dějin, Praha 2011.
- ŠPRINGL, Jan. *Kuratorium pro výchovu mládeže v Čechách a na Moravě*. Diplomová práce. Praha: FFUK, Ústav českých dějin. 2003.
- ŠPRINGL, Jan. Protektorátní vzor mladého člověka. Kuratorium pro výchovu mládeže v Čechách a na Moravě (1942–1945). *Soudobé dějiny*, r. 11, č. 1–2, 2004, s. 154–177.
- ŠTĚDRONĚ, Bohumír. Problém slovanské hudby u nás. In: MACŮREK, Josef. *Slovanství v českém národním životě: sborník úvah profesorů Masarykovy university*. Brno: Rovnost, 1947, s. 173–189.
- ŠTĚDRONĚ, Bohumír. Česká hudba za nesvobody. *Muzikologie II*, 1949, s. 106–146.
- ŠTĚDRONĚ, Bohumír. Svatý Václav a hudba. *Svobodné noviny*, r. 1, č. 108, 28. 9. 1945, s. 3.
- ŠUPKA, Ondřej. *Reflexe Dvořákovy a Kvapilovy Rusalky*. Diplomová práce. Brno: FFMU, Srovnávací a uměnovědná studia. 2011.
- ŠUSTROVÁ, Radka. Ve jménu říše a českého národa. *Paměť a dějiny*, r. 6, č. 2, 2012, s. 48–59.
- TUSI, Maria. *Kulturní politika nacionálního socialismu a její vliv na divadlo, film a malířství v nacistickém Německu a protektorátu Čechy a Morava*. Bakalářská práce. Brno: FFMU, Ústav hudební vědy. 2019.
- VEJVODOVÁ, Veronika. *Dvořáková poslední opera Armida, op. 115: Geneze a recepce*. Disertační práce. Brno: FFMU, Ústav hudební vědy. 2016.
- VLČEK, Radomír. Slovanská vzájemnost a panslavismus v českém pojetí v prvních letech po druhé světové válce. *Slovanské historické studie*, r. 23, 1997, s. 219–238.

VOLEK, Tomislav. Realismus jako problém sdělení o objektivní skutečnosti, *Estetika*, r. 4, č. 1, s. 41–67.

VOŠÁHLÍKOVÁ, Pavla. Mnichov 1938 a česká kultura. *Československý časopis historický*, r. 36, č. 4, 1988, s. 535–559.

WAGNER, Undine. Boj o kulturní existenci a hledání národní identity. Hudba a české hudební časopisy v období protektorátu. *Hudební věda*, r. 42, č. 2, 2005, s. 183–202.

WAGNER, Undine. Auf der Suche nach nationaler Identität. Zur tschechischen Musik und Musikpublizistik im Protektorat Böhmen und Mähren. In: ALTENBURG, Detlef, BAYREUTHER, Rainer. *Musik Und Kulturelle Identität: Bericht über Den XIII. Internationalen Kongress Der Gesellschaft Für Musikforschung Weimar 2004*. Kassel: Bärenreiter, 2012, s. 615–620.

WINGFIELD DOVÁ, Nancy M. Film jako otázka národní identity. Zvukové filmy a pražské protiněmecké demonstrace v roce 1930. *Illuminace*, r. 8, č. 4, 1996, s. 5–32.

Hudebniny:

DVOŘÁK, Antonín. *My cizinou jsme bloudili: píseň Bohuše a Julie z opery Jakobín: zpěv a klavír* [klavírní výtah], Praha: HMUB, 1941.

DVOŘÁK, Antonín. *Jakobín: opera o třech dějstvích: op. 84* [klavírní výtah]. 5. vyd. Praha: HMUB, 1941.

DVOŘÁK, Antonín. *Jakobín: opera o třech dějstvích: op. 84* [klavírní výtah]. 6. vyd. Praha: HMUB, 1942.

DVOŘÁK, Antonín. *Der Jakobiner: Oper in drei Aufzügen Op. 84*. Prag: HMUB, 1943.

DVOŘÁK, Antonín. *Der Jakobiner: Oper in drei Aufzügen Op. 84* [klavírní výtah]. Praha: HMUB, 1943.

DVOŘÁK, Antonín. *Der Jakobiner* [provozovací materiál]. Prag: Fr. Šmid, [1943].

DVOŘÁK, Antonín. *Der Jakobiner: Oper in Drei Aufzügen; Op. 84* [klavírní výtah]. Berlín: Ahn & Simrock [před 1952].

DVOŘÁK, Antonín. *My cizinou jsme bloudili = In weiter Fremde irrten wir: [píseň Bohuše a Julie z opery Jakobín]: zpěv a klavír* [klavírní výtah]. Praha: HMUB, 1943.

Prameny

umístění	zkratka užitá v textu práce	název fondu	označení / číslo fondu
Národní muzeum – České muzeum hudby – Muzeum A. Dvořáka	NM-ČMH- MAD	Fond Antonína Dvořáka	S 76
		Fond Jarmila Burghausera	Č. př. 88/98
Národní muzeum	NM	Archiv Národního muzea	
Národní archiv	NA	Ministerstvo lidové osvěty	Č. f. 810
		Národní souručenství	Č. f. 453
		Úřad říšského protektora	Č. f. 1005
		Zemský úřad v Praze	Č. f. 1171
		Svaz československých skladatelů	Č. f. 361
Společnost Antonína Dvořáka	SAD	Kronika	
Česká filharmonie	ČF	Archiv	
Národní divadlo	ND	Archiv	
Archiv Kanceláře prezidenta republiky	AKPR	Fond Kulturní rada	
Literární archiv Památníku národního písemnictví	LA PNP	Fond Kulturní rada	
Archiv města Plzeň		Fond Celestin Rypl	Zn. C. Rypl
Archiv bezpečnostních složek	ABS	Kuratorium pro výchovu mládeže	Č. f. 59
		Veřejná osvětová služba	Č. f. 44
		Hlavní správa Vojenské	Fond 302

		kontrarozvědy	
		Josef Urban	Z 10-314/31
Archiv hl. m. Prahy		Archiv SAD	Nezpr.
		Malé dekrety – C. Rypl	Sg. E 19350
		Malé dekrety – O. Zich	NAD 118
Archiv Akademie věd ČR		Fond Z. Nejedlého	ZN – Jaroslav Kojzar
		Materiály O. Šourka	
Národní knihovna ČR		Archiv	
Muzeum Českého krasu v Berouně		Fond Václav Talich	Č. f. 24

Seznam použitých dobových periodik:

Böhmen und Mähren
Brázda
Br nner Tagblatt
České slovo
Hudební revue
Hudební rozhledy
Lada
Lidová obroda
Lidová demokracie
Lidové listy
Lidové noviny
Mladá fronta
My 46
Národní divadlo
Národní listy
Národní politika
Národní osvobození
Národní práce
Národní střed

Náš směr
Neuer Tag
Nové slovo
Obrana lidu
Obzory
Osvěta
Pondělní list
Práce
Praha v týdnu
Právo lidu
Pražský večer
Svobodné Československo
Svobodné noviny
Svobodné slovo
Tempo
Var
Venkov
Zemědělské noviny
Zteč

Seznam použité literatury jako primárního pramene:

RYPL, Celestin et al. *Sborník k oslavě stoletých narozenin Antonína Dvořáka 1841–1941*. Praha: Evropské vydavatelstvo, [1941].

Vědecké aktivity doktorandky

Granty:

- *Josef Jan Kovařík – neznámé osudy Dvořákova amerického sekretáře*
Interní grant Národního muzea, 2013–2014
- *Celestyn Rypl – neznámý osud zapomenutého skladatele*
Vnitřní grant Filozofické fakulty Univerzity Karlovy, 2016
- *Nový fonograf: naslouchejme zvuku historie*
Ministerstvo kultury, program Národní a kulturní identita (NAKI), 2018–2022
- *Hudební divadlo Bohuslava Martinů v letech 1913–1937. Příprava a vydání monografie s kritickou edicí.*
Grantová agentura ČR, 2021–2023
- *Hudební divadlo Bohuslava Martinů v letech 1948–1959. Příprava a vydání monografie s kritickou edicí.*
Grantová agentura ČR, 2024–2026

Publikační činnost:

NOVÁ, Kateřina. Gamelan jako tradiční útvar baliněské hudby. *Opus Musicum*, r. 41, č. 2, 2009, s. 39–43, ISSN 0862-8505.

NOVÁ, Kateřina. Novinář a recenzent Otakar Šourek. *Musicalia*, 2011, r. 3, č. 1–2, s. 79–84, ISSN 1803-7828.

NOVÁ, Kateřina. Sondy do vztahu Václava Talicha a Otakara Šourka na pozadí jejich vzájemné korespondence, *Hudební věda*, r. 49, č. 3, 2012, s. 301–320, ISSN 0018-7003.

NOVÁ, Kateřina. Sondy do vztahu Václava Talicha a Otakara Šourka na pozadí jejich vzájemné korespondence v letech 1939–1956 (dokončení). *Hudební věda*, r. 50, č. 1–2, 2013, s. 145–178, ISSN 0018-7003.

NOVÁ, Kateřina. Příběhy předmětů z Muzea Antonína Dvořáka. 3. Antonín Dvořák a sláva. *Harmonie*, červenec 2014, s. 30–32, ISSN 1210-8081.

- NOVÁ, Kateřina. Příběhy předmětů z Muzea Antonína Dvořáka. 6. Dvořákův jubilejní rok 1941. *Harmonie*, říjen 2014, s. 29-31, ISSN 1210-8081.
- NOVÁ, Kateřina. Dvořákův jubilejní rok 1941. *Musicalia*, r. 6, č. 1-2, 2014, s. 39–52.
- NOVÁ, Kateřina. Josef Jan Kovařík – neznámé osudy Dvořákova amerického sekretáře. *Opus Musicum*, r. 46, č. 5, 2014, s. 6–21, ISSN 0862-8505.
- NOVÁ, Kateřina. Otakar Šourek (1883–1956) – nedocenená postava českého hudebního života. *Musicologica Brunensia*, r. 50, č. 1, s. 177–194, ISSN 1212-0391.
- NOVÁ, Kateřina. Celestin Rypl – symfonik života a smrti. In: KLIMEŠ, Ivan, WIENDL, Jan (ed.). *Kultura a totalita III. Revoluce*. Univerzita Karlova v Praze, Filozofická fakulta, 2015.
- NOVÁ, Kateřina. Celestin Rypl – osud neznámého skladatele (1. část). *Opus Musicum*, č. 5, r. 48, 2016, s. 25–36.
- NOVÁ, Kateřina. Celestin Rypl – osud neznámého skladatele (2. část). *Opus Musicum*, č. 6, r. 48, 2016, s. 6–22.
- NOVÁ, Kateřina, ed. a VEJVODOVÁ, Veronika, ed. *Nejraději mne tituloval indiánem: americké vzpomínky na Antonína Dvořáka*. Praha: Národní muzeum, 2016.
- NOVÁ, Kateřina, ed. a VEJVODOVÁ, Veronika, ed. *Three years with the Maestro: an American remembers Antonín Dvořák*. Praha: National Museum, 2016.
- NOVÁ, Kateřina. Předmluva. In Dvořák, Antonín, TAIT R. (ed.). *Serenáda E dur pro smyčcový orchestr*, op. 22. Praha: Bärenreiter, 2016, s. 3–6. ISBN 0-000-00000-0.
- NOVÁ, Kateřina. Bohuslav Martinů on Wikipedia. *Bohuslav Martinů Revue*, r. 19, 2019, č. 1, s. 16.
- NOVÁ, Kateřina. Institut Bohuslava Martinů. In: *Český hudební slovník osob a institucí*, 2019, dostupné z https://slovník.ceskyhudebnislovník.cz/component/mdictionary/?task=record.record_detail&id=1003707
- NOVÁ, Kateřina. Nadace Bohuslava Martinů. In: *Český hudební slovník osob a institucí*, 2019, dostupné z https://slovník.ceskyhudebnislovník.cz/component/mdictionary/?task=record.record_detail&id=1004490
- DVOŘÁK, Antonín, NOVÁ, Kateřina (ed.). *Pět moravských dvojzpěvů B 107 pro čtyři ženské hlasy a cappella ve skladatelově úpravě*. Praha: Bärenreiter, 2022, ISMN/ISBN: 979-0-2601-0930-8.
- NOVÁ, Kateřina. Sto svazků Bohuslava Martinů. *Harmonie*, č. 11, listopad 2023, s. 50–56.

Další vzdělání:

- 2006–2007 Institut Seni Indonesia, Denpasar, Bali, Indonézie – stipendijní pobyt
 2011 – Kurz muzejní propedeutiky
 2023 – Kurz Umělá inteligence v neziskovém sektoru

Další aktivity, členství:

- Členka Společnosti pro hudební vědu, Společnosti Antonína Dvořáka
 Členka *Ediční rady Bohuslav Martinů Complete Edition*

Konference:

- *Mýtus a skutečnost české hudební vědy*. 49. mezinárodním hudebně-vědném kolokvium, Masarykova Univerzita v Brně, 2014
- *Music Under Nazi Occupation 1938–1945: Complicity and Resistance*, Manchester University, 2015
- *Music Criticism 1900–1950*, Centro Studi Opera Omnia Luigi Boccherini (Lucca), Societat Catalana de Musicologia, Barcelona, 2016

- *Prezentace výzkumu v oblasti hudby od středověku do roku 1900.* 2. mezinárodní hudebněvědná doktorandská konference, 4. 6. 2019, ÚHV FF MU, Brno
- *Musical networking in the 'long' 19th century.* 15th international musicological and interdisciplinary conference of the croatian musicological society and croatian academy of sciences and arts, Zagreb, Croatia, 15-17 October 2020
- *Music and Resistance.* 11-13 December 2020, Lucca, Complesso Monumentale di San Michele
- *Musicological Research Seminar Zurich – Prague.* Friday, 24.11.23, Musikwissenschaftliches Institut Universität Zürich.